Súd:	Okresný súd Pezinok
Spisová značka:	8C/51/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1723202728
Dátum vydania rozhodnutia:	19. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Jana Ocelková
ECLI:	ECLI:SK:OSPK:2024:1723202728.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok, v konaní pred sudkyňou JUDr. Janou Ocelkovou v právnej veci žalobcu: F.. W.. H. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXXX/XX, X., právne zastúpený: JUDr. Michal Ďubek, PhD., advokát, so sídlom Dostojevského rad 1, Bratislava, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 2.500 EUR, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobu vo zvyšku zamieta.

III. Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 24.10.2023 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 6 760,38 EUR a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodil tým, že žalobca si svojou žalobou uplatňuje nárok na náhradu škody, spôsobenej žalovaným v dôsledku porušenia práva Európskej únie. Žalobca poukázal na to, že Smernica Európskeho parlamentu a Rady č.2003/88/ ES o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (ďalej len „Smernica 2003/88/ES“ alebo „Smernica“) v ustanovení 6 písm. b) určuje maximálnu dĺžku týždenného pracovného času a to v rozsahu 48 hodín, pričom predmetná smernica bola nesprávne transponovaná do slovenského právneho poriadku, nakoľko zákon č. 315/2001 Z.z. o Hasičskom a záchrannom zbore umožňuje hasičovi vykonávať štátu službu aj nad rozsah 48 hodín.

2.1. Žalobca je v stálej štátnej službe v hodnosti práporčík, vo funkcii hasič - záchranár, v rámci Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru F., na Hasičskej stanici v F., pričom do funkcie bol vymenovaný dňa 01.05.2014 personálnym rozhodnutím zo dňa 14.04.2014, č. 43/2014. Služobný (pracovný) čas príslušníka HaZZ je v zmysle § 86 ZoHaZZ rozvrhnutý nerovnomerne tak, že týždenný pracovný čas sa skladá zo 16 hodinových pracovných zmien (výkon služby), po ktorých nasleduje určená 8 hodinová služobná pohotovosť na pracovisku; ide teda o tzv. 24 hodinovú pracovnú smenu. Žalobca sa aj počas neaktívnej časti služobnej pohotovosti musí zdržiavať na pracovisku, z tohto sa nesmie vzdialiť, musí byť vždy počas celej doby neaktívnej časti pracovnej pohotovosti pripravený na vykonanie zásahu, a to do jednej minúty. Napriek uvedenému sa však žalobcovi neaktívna časť pracovnej pohotovosti nezapočítava do fondu pracovného času, čo v praxi znamená, že napriek tomu, že v kalendárnom mesiaci odpracuje napr. 241 hodín, do fondu pracovného času sa mu započíta len 178 hodín a pod. Z takto nereálne vykazovaného fondu pracovného času, ktorý reálne nezohľadňuje neaktívnu časť

pracovnej pohotovosti, sa potom javí, že priemerný týždenný pracovný čas žalobcu neprekračuje 48 hodín, čo je však v absolútnom rozpore so skutočnosťou.

2.2. V tejto súvislosti žalobca poukázal na zodpovednosť členských štátov a ich orgánov pri aplikácii práve EÚ vychádza zo zásady prednosti práva EÚ, teda zo zásady, že právne predpisy EÚ majú prednosť pred vnútroštátnymi predpismi členských štátov. Na základe princípu prednosti a jeho priameho účinku je založená aj zodpovednosť členského štátu v prípade jeho chybnej aplikácie alebo opomenutia aplikácie zo strany členského štátu, pričom osoby, ktoré sú takýmto konaním poškodené, sa môžu voči štátu domáhať náhrady spôsobenej škody. Povinnosť aplikácie práva EÚ Súdny dvor po prvý krát vysvetlil v rozsudku C-106/77 zo dňa 09.03.1978 vo veci Simmenthal, v ktorom Súdny dvor riešil aj dôsledky priamej aplikovateľnosti ustanovení komunitárneho práva v prípade, ak vnútroštátna norma bola v rozpore s komunitárnym právom. V súvislosti s aplikáciou predmetného ustanovenia smernice aj na prejednávaný prípad, žalobca poukázal na rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-429/09 G.Fuß, C-437/05 J.Vorel ako aj C-397/01 Pfeiffer, pričom Súdny dvor v týchto rozhodnutiach konštatoval, že pohotovosť, ktorá je vykonávaná v režime fyzickej prítomnosti na mieste výkonu práce, tento čas je potrebné zahrnúť do týždenného pracovného času, ktorý nemôže týždenne prekročiť rozsah 48 hodín. Prvé z uvedených rozhodnutí sa dokonca týkalo režimu pohotovosti u nemeckých hasičov a Súdny dvor v ňom uviedol, že čl. 6 písm. b) Smernice má priamy účinok. Zo žiadneho ustanovenia ZoHaZZ však nevyplýva, že by služobná pohotovosť hasičov v mieste výkonu služby bola považovaná za súčasť ich služobného času, pričom v skutočnosti sa tento čas služobnej pohotovosti nezapočítava do pracovného času príslušníka HaZZ. Naopak, z ustanovení § 86 ods. 2 a § 92 ods. 1 ZoHaZZ jednoznačne vyplýva, že zákon rozlišuje medzi (i) vykonávaním štátnej služby hasiča v rámci služobného času a (ii) vykonávaním štátnej služby hasiča v rámci určenej služobnej pohotovosti, pretože služobná pohotovosť hasiča v zmysle ZoHaZZ bezprostredne nadväzuje na služobný čas hasiča. Podľa § 86 ods. 2 ZoHaZZ: „...Celková dĺžka vykonávania štátnej služby a na ňu bezprostredne nadväzujúcej určenej služobnej pohotovosti v mieste vykonávania štátnej služby je najviac 24 hodín v služobnom dni.“ Podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ: „Služobný úrad určuje príslušníkovi služobnú pohotovosť v štátnej službe v mieste vykonávania štátnej služby, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby podľa § 86 ods. 2 v rámci rozvrhnutia služobného času.“ Výsledkom uvedenej úpravy je, že služobná pohotovosť hasiča sa v zmysle ZoHaZZ do služobného času hasiča nezapočítava. Žalobca počas žalovaného obdobia odpracoval viac, než povoľuje článok 6 písm. b) Smernice. Je teda zjavné, že právo žalobcu vyplývajúce z ustanovenia článku 6 písm. b) Smernice bolo a je sústavne porušované, a to nie len za žalované obdobie, ale od nástupu žalobcu do služby. Porušenie práva Únie pre absentujúcu resp. nesprávnu transpozíciu Smernice do ZoHaZZ je dôsledkom zákonodarného a legislatívneho procesu. Pri rešpektovaní zásad ekvivalencie a efektivity je pasívne vecne legitimovaným subjektom v konaní o náhradu škody porušením práva Únie štát - t. j. žalovaný Slovenská republika, keďže neprijala opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie dodržania požiadavky vyplývajúcej z článku 6 písm. b) Smernice, aby nebola prekročená maximálna hranica priemerného týždenného pracovného času, resp. prijala vnútroštátnu právnu úpravu ZoHaZZ, ktorý umožňuje služobnému úradu rozvrhnúť príslušníkovi HaZZ (hasičovi) jeho služobný čas takým spôsobom, že tento pravidelne presahuje maximálnu hranicu 48-hodinového týždenného pracovného času. V mene žalovaného - Slovenskej republiky, koná Ministerstvo ako orgán, do pôsobnosti ktorého spadá aj Hasičský a záchranný zbor, pričom Ministerstvo bolo tiež aj garantom právnej úpravy ZoHaZZ.

2.3. Aby sa žalobca mohol domáhať náhrady škody z dôvodu porušenia práva EÚ, musia byť v zmysle judikatúry SD EÚ splnené tri základné požiadavky, a to: 1/ že cieľom porušenej právnej normy EÚ je priznať jednotlivcom práva a porušenie je dostatočne závažné, 2/existencia škody, 3/ priama príčinná súvislosť medzi týmto porušením a škodou, spôsobenou poškodeným jednotlivcom. Pokiaľ ide o prvú podmienku, a to že cieľom porušenej právnej normy Únie je priznať jednotlivcom práva a porušenie je dostatočne závažné, tu je potrebné uviesť, že článok 6 písm. b) Smernice predstavuje pravidlo sociálneho práva Únie s osobitným významom, z ktorého má mať prospech každý pracovník, keďže je minimálnou požiadavkou určenou na zaistenie bezpečnosti a ochrany jeho zdravia Toto ustanovenie zároveň ukladá členským štátom povinnosť ustanoviť maximálnu 48 hodinovú hranicu pre priemerný týždenný pracovný čas, v súvislosti s ktorou povinnosťou je v Smernici výslovne stanovené, že táto 48 hodinová hranica zahŕňa už aj nadčasy. Pokiaľ ide o druhú podmienku, ktorou je existencia škody, tu je potrebné uviesť, že Smernica ako taká neobsahuje ustanovenie týkajúce sa náhrady škody vzniknutej porušením jej ustanovení. Z judikatúry Súdneho dvora však vyplýva, že náhrada škôd spôsobených jednotlivcom porušením práva Únie musí byť primeraná vzniknutej škode,

aby mohla zabezpečiť skutočnú ochranu práv poškodených. Podmienky náhrady škody stanovené vo vnútroštátnej právnej úprave zároveň nesmú byť menej výhodné ako podmienky týkajúce sa obdobných vnútroštátnych prostriedkov nápravy (zásada ekvivalencie) a nemôžu byť upravené tak, aby viedli k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu získania náhrady (zásada efektivity); náhrada škody zároveň musí byť primeraná vzniknutej ujme (viď napr. vyššie citovaný rozsudok vo veci Brasserie du pecheur a Factortame). Je teda na vnútroštátnom práve členského štátu a jeho súdnych orgánoch, aby pri dodržaní uvedených zásad ekvivalencie a efektivity určili formu odškodnenia a pravidlá spôsobu výpočtu náhrady škody vzniknutej porušením normy Únie. Pokiaľ ide o právne posúdenie žalovaného nároku na náhradu škody, ide o nárok, ktorý je pri absencii explicitnej vnútroštátnej úpravy nároku na náhradu škody z porušenia práva EÚ jednotlivcovi, potrebné posudzovať analogicky podľa ustanovení slovenského právneho poriadku, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom najbližšie. Týmito ustanoveniami podľa nášho právneho názoru sú § 11 a nasl. OZ. V danom prípade porušením článku 6 písm. b) Smernice v prvom rade bolo a je porušované právo žalobcu na ochranu zdravia, ktoré je ako jedno z najvýznamnejších osobnostných práv upravené aj v čl. 40 Ústavy SR. Z úvodných ustanovení Smernice, v ktorých sú uvedené dôvody jej prijatia a ciele ňou sledované vyplýva, že normotvorca vychádzal z faktu, že je ešte stále príliš vysoký výskyt pracovných úrazov a chorôb z povolania a musia sa preto bezodkladne zaviesť alebo zlepšiť preventívne opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov a zaistiť vyšší stupeň ich ochrany, pričom tento cieľ by sa nemal podriaďovať ekonomickým úvahám. Všetci pracovníci by mali mať primeranú dobu odpočinku, pričom pojem "odpočinok" sa musí vyjadriť v jednotkách času, t. j. v dňoch, hodinách, resp. ich častí. Pracovníkom spoločenstva sa musí poskytnúť minimálny denný, týždenný a ročný čas odpočinku a primerané prestávky v práci. V tejto súvislosti je potrebné tiež zaviesť maximálnu hranicu týždenného pracovného času; „primeraný odpočinok" znamená, že pracovníci majú pravidelný čas odpočinku, trvanie ktorého je vyjadrené v jednotkách času a ktorý je dostatočne dlhý a nepretržitý, aby sa zabezpečilo, že v dôsledku vyčerpania alebo iného nepravidelného rozvrhnutia práce nespôsobia úraz ani sebe ani spolupracovníkom alebo iným osobám a že si ani krátkodobo ani dlhodobo nepoškodia zdravie. Zároveň však boli a sú porušované osobnostné práva žalobcu na súkromie a rodinný život, ktoré garantuje čl. 19 ods. 2 Ústavy SR.

2.4. Vzhľadom na skutkový stav opísaný v tejto žalobe je zrejmé, že dlhoročne dochádza k porušovaniu osobnostných práv žalobcu na ochranu zdravia, telesnej a psychickej integrity, spočívajúce v porušení práva na primeranú dobu odpočinku, ako aj k porušeniu práva na súkromie a rodinný život, a to v príčinnej súvislosti s tým, že mu vnútroštátnou právnou úpravou nebola poskytnutá ochrana v zmysle Smernice a vo výsledku musel na úkor svojho odpočinku, súkromia a rodinného života po práci reálne odpracovať viac, ako v zmysle Smernice odpracovať mal a mohol. Uvedené osobnostné práva sú pritom u žalobcu porušované sústavne a dlhoročne, teda nie len počas žalovaného obdobia. Práca príslušníka HaZZ je pritom veľmi zodpovednou prácou, ktorá je žalobcom vnímaná ako jeho poslanie. Je notorietou, že práca hasiča predstavuje jedno z najrizikovejších a najnebezpečnejších povolaní vôbec; v rámci svojej práce žalobca neraz nasadzuje vlastný život, preto o to viac nevyhnutne potrebuje dostatočný odpočinok po práci na regeneráciu fyzických a psychických síl, čoho sa však žalobcovi v dôsledku sústavného porušovania práva na primeranú dobu odpočinku nedostáva. Táto skutočnosť má pritom veľmi nepriaznivý vplyv na kvalitu života žalobcu a prejavuje sa značne negatívne aj na jeho osobnom a rodinnom živote, ktorý na úkor blízkych musí tráviť v práci. V dôsledku porušovania práva na maximálne 48 hodinový týždenný pracovný čas prichádza o čas, ktorý by chcel a mohol venovať svojim najbližším, rodine, priateľom, záľubám resp. iným aktivitám, ktoré nesúvisia s pracovným zaradením žalobcu. Vzhľadom na fyzickú a psychickú náročnosť tejto práce je pritom dostatok času na oddych nevyhnutný. Týmto je porušované nielen základné právo na ochranu zdravia, ale aj právo na ochranu súkromia. Takmer pre všetkých príslušníkov HaZZ (vrátane žalobcu) je typické, že v čase služobnej pohotovosti nespia plnohodnotným spánkom, nakoľko majú neustále v podvedomí, že v prípade výjazdu musia byť do jednej minúty pripravení k zásahu, ktorí v mnohých prípadoch znamená aj riskovanie vlastného života a zdravia pri zachraňovaní majetku a životov iných. V prípade výjazdu treba mať na pamäti, že ide o prerušený spánok, pričom po návrate z výjazdu častokrát nie je možné opätovne zaspať pod vplyvom samotného zásahu, čo musia dospávať na druhý deň doma. Žalobca má prerušovaný spánok aj v prípade výjazdu inej posádky, nakoľko v danom čase pri vyhlasovaní výjazdu sa zapne silné osvetlenie v izbe, ktoré každého zobudí a rozoznie sa hlasný rozhlas. Je úplne logické a prirodzené, že príslušníci HaZZ (vrátane žalobcu) nie sú „stroje“ a od týchto reálií na pracovisku a od svojich myšlienok sa nevedia odpojiť ani v čase, keď spia v domácom prostredí, nakoľko v nich neustále pretrváva vedomie, že za deň dva idú opätovne do služby. Na uvedené sa jednoducho nedá zvyknúť a nedostatočným a nekvalitným

spánkom trpia dlhodobo takmer všetci príslušníci HaZZ (vrátane žalobcu). Vzhľadom na uvedené je podľa nášho názoru daný základ nároku na náhrady škody, ktorý má v tomto prípade v podmienkach slovenského právneho poriadku povahu nemajetkovej ujmy, pričom náhrady tejto nemajetkovej ujmy v peniazoch sa touto žalobou žalobca domáha. Napokon pokiaľ ide o tretiu podmienku, ktorou je existencia príčinnej súvislosti medzi porušením článku 6 písm. b) Smernice a škodou vo forme nemajetkovej ujmy, aj túto považujeme za zjavne danú. Ak by totiž žalovaný správne prebral ustanovenie článku 6 písm. b) Smernice do ZoHaZZ resp. toto ustanovenie Smernice reálne a správne aplikoval, nedošlo by k porušeniu práva žalobcu na maximálny 48-hodinový týždenný pracovný čas a teda nedošlo by ani k strate času odpočinku, na ktorý by mal žalobca nárok, ak by bol maximálny týždenný pracovný čas upravený týmto ustanovením Smernice dodržaný. V dôsledku nezarátavania služobnej pohotovosti do pracovného času však musel žalobca odpracovať viac než je Smernicou maximálne povolený 48-hodinový týždenný pracovný čas, kde v dôsledku tejto skutočnosti došlo k porušeniu práva na ochranu zdravia a práva na ochranu súkromia a rodinného života. Z uvedených dôvodov má za to, že príčinná súvislosť medzi porušením práva EÚ (t. j. článkom 6 písm. b) Smernice) a vznikom škody vo forme nemajetkovej ujmy je daná.

2.5. Prílohu žaloby tvoria výplatné pásky za obdobie od júla 2020 do júna 2023 vrátane, z ktorých je zrejmé a z ktorých je možné vypočítať, koľko žalobca odpracoval za príslušné 6 mesačné referenčné obdobie, koľko z daného obdobia bolo odpracované nad rámec Smernice za referenčné obdobie, akú sumu predstavuje služobný plat v danom mesiaci, akú sumu predstavuje plat za službu nadčas v danom mesiaci, ktorá je základom pre výpočet nároku, a to ako súčin tejto hodinovej sadzby platu za štátnu službu nadčas v danom referenčnom období (resp. priemerná sadzba, ak došlo k zmene služobného platu počas referenčného obdobia) a počtu hodín odpracovaných nad rámec max. prípustného pracovného času podľa Smernice v danom referenčnom období.
Žalobca za druhý polrok v roku 2020 odpracoval celkovo 1371,01 hodín, čo predstavuje priemerný týždenný služobný čas za referenčné obdobie 52,15798913 hodín. Žalobca teda nad rámec Smernice za jeden týždeň v referenčnom období odpracoval v priemere 4,15798913 hodín, čo predstavuje 109,2957143 hodín nad rámec Smernice za referenčné obdobie. Plat za službu nadčas (pracovný deň) predstavoval sumu vo výške 9,598952381 EUR, pričom súčinom tejto sumy a odpracovaných hodín nad rámec Smernice za dané referenčné obdobie dospejeme k sume vo výške 1049,124357 EUR.
Žalobca za prvý polrok v roku 2021 odpracoval celkovo 1403,98 hodín, čo predstavuje priemerný týždenný služobný čas za referenčné obdobie 54,29756906 hodín. Žalobca teda nad rámec Smernice za jeden týždeň v referenčnom období odpracoval v priemere 6,297569061 hodín, čo predstavuje 162,8371429 hodín nad rámec Smernice za referenčné obdobie. Plat za službu nadčas (pracovný deň) predstavoval sumu vo výške 10,12818182 EUR, pričom súčinom tejto sumy a odpracovaných hodín nad rámec Smernice za dané referenčné obdobie dospejeme k sume vo výške 1649,24419 EUR.
Žalobca za druhý polrok v roku 2021 odpracoval celkovo 1339,67 hodín, čo predstavuje priemerný týždenný služobný čas za referenčné obdobie 50,96570652 hodín. Žalobca teda nad rámec Smernice za jeden týždeň v referenčnom období odpracoval v priemere 2,965706522 hodín, čo predstavuje 77,95571429 hodín nad rámec Smernice za referenčné obdobie. Plat za službu nadčas (pracovný deň) predstavoval sumu vo výške 10,12818182 EUR, pričom súčinom tejto sumy a odpracovaných hodín nad rámec Smernice za dané referenčné obdobie dospejeme k sume vo výške 789,5496481 EUR.
Žalobca za prvý polrok v roku 2022 odpracoval celkovo 1350,51 hodín, čo predstavuje priemerný týždenný služobný čas za referenčné obdobie 52,22966851 hodín. Žalobca teda nad rámec Smernice za jeden týždeň v referenčnom období odpracoval v priemere 4,229668508 hodín, čo predstavuje 109,3671429 hodín nad rámec Smernice za referenčné obdobie. Plat za službu nadčas (pracovný deň) predstavoval sumu vo výške 10,12818182 EUR, pričom súčinom tejto sumy a odpracovaných hodín nad rámec Smernice za dané referenčné obdobie dospejeme k sume vo výške 1107,690308 EUR.
Žalobca za druhý polrok v roku 2022 odpracoval celkovo 1334,5 hodín, čo predstavuje priemerný týždenný služobný čas za referenčné obdobie 50,76902174 hodín. Žalobca teda nad rámec Smernice za jeden týždeň v referenčnom období odpracoval v priemere 2,769021739 hodín, čo predstavuje 72,78571429 hodín nad rámec Smernice za referenčné obdobie. Plat za službu nadčas (pracovný deň) predstavoval sumu vo výške 10,37242424 EUR, pričom súčinom tejto sumy a odpracovaných hodín nad rámec Smernice za dané referenčné obdobie dospejeme k sume vo výške 754,9643074 EUR.
Žalobca za prvý polrok v roku 2023 odpracoval celkovo 1367,57 hodín, čo predstavuje priemerný týždenný služobný čas za referenčné obdobie 52,88944751 hodín. Žalobca teda nad rámec Smernice za jeden týždeň v referenčnom období odpracoval v priemere 4,889447514 hodín, čo predstavuje 126,4271429 hodín nad rámec Smernice za referenčné obdobie. Plat za službu nadčas (pracovný deň)

predstavoval sumu vo výške 11,15111111 EUR, pričom súčinom tejto sumy a odpracovaných hodín nad rámec Smernice za dané referenčné obdobie dospejeme k sume vo výške 1409,803117 EUR. Súčet celkových súm za vyššie uvedené referenčné obdobia predstavuje požadovaný nárok žalobcu, ktorý je vo výške 6.760,38 EUR.

3. Žalovaný sa k žalobe vyjadril písomným podaním zo dňa 21.02.2024. Vo vyjadrení namietal nárok uplatňovaný v konaní a považoval ho v celom rozsahu za nedôvodný. Žalovaný poukázal vo svojom vyjadrení na rozsah pôsobnosti Smernice 2003/88/ES je pozitívne vymedzený v článku 2 ods. 1 Smernice 89/391/EHS ako aj negatívne vymedzený v článku 2 ods. 2 Smernice 89/391/EHS. Inak povedané, Smernica 2003/88/ES sa neuplatňuje na odvetvia činností, ktoré zahŕňajú určité osobitné činnosti služieb civilnej ochrany. Vzhľadom na charakter vykonávaných činností a s tým spojený rozvrh služobného času sa Smernica 2003/88/ES na služobný pomer príslušníkov Hasičského a záchranného zboru nevzťahuje v plnom rozsahu, preto jej ustanovenia nemohli byť porušené tak ako to tvrdí žalobca. Podľa názoru žalovaného preto štátnu službu príslušníkov Hasičského a záchranného zboru vykonávajúcich zásahovú činnosť, (ktorá je špecifická nerovnomerným rozvrhnutím služobného času, na ktorý priamo nadväzuje určená služobná pohotovosť), možno jednoznačne subsumovať pod negatívne vymedzenie pôsobnosti Smernice 89/391/EHS v článku 2 ods. 2 Smernice 89/391/EHS. Oproti štandardným pracovnoprávnym vzťahom štátna služba príslušníkov Hasičského a záchranného zboru vykazuje aj špecifiká štátnej služby príslušníkov Policajného zboru ako aj profesionálnych vojakov (napr. v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia, prísnej subordinácii a pod.). Rovnako úlohy, ktoré príslušníci Hasičského a záchranného zboru plnia, možno podľa súvisiacich právnych predpisov týkajúcich sa civilnej ochrany, integrovaného záchranného systému ako aj právnej úpravy samotného Hasičského a záchranného zboru, bez akýchkoľvek pochybností subsumovať pod pojem „osobitné činnosti služieb civilnej ochrany“ v zmysle článku 2 ods. 2 Smernice 89/391/EHS.

3.1. Žalovaný má za to, že žalobca si nesprávne vykladá pôsobnosť Smernice, nakoľko má za to, že Smernica sa nevzťahuje na príslušníkov Hasičského a záchranného zboru. Rozsah pôsobnosti Smernice stanovuje článok 1 ods. 3, podľa ktorého táto Smernica sa vzťahuje na všetky odvetvia činností, verejné a súkromné, v zmysle článku 2 Smernice 89/391/EHS bez toho, aby boli dotknuté články 14, 17, 18 a 19 Smernice 89/391/EHS. Smernica Rady 89/391/EHS v článku 2 ods. 2 stanovuje, že Smernica 89/391/EHS sa neuplatňuje tam, kde sú s ňou nevyhnutne v rozpore charakteristiky vlastné pre určité osobitné činnosti verejných služieb, ako sú napríklad ozbrojené sily, polícia alebo pre určité osobitné činnosti služieb civilnej ochrany. Z dikcie daného článku vyplýva, že ide len o exemplifikatívny a nie taxatívny výpočet činností, ktoré možno označiť ako osobitné činnosti verejných služieb. Žalovaný má za to, že štátna služba príslušníkov Hasičského a záchranného zboru, ktorí vykonávajú aj zásahovú činnosť charakteristickú rovnomerným rozvrhnutím služieb s nariadenou služobnou pohotovosťou má charakter osobitnej činnosti služieb civilnej ochrany. Z tohto dôvodu žalobcovi nemohla vzniknúť škoda, nakoľko ustanovenia Smernice sa na neho nevzťahujú a teda nie je splnený základný predpoklad zodpovednosti za škodu.

3.2. Žalovaný vo vyjadrení taktiež vzniesol námietku nedostatku jeho pasívnej vecnej legitimácie. Kde uviedol, že žalobca však nezažaloval svojho zamestnávateľa, ale štát, v mene ktorého koná ten ústredný orgán verejnej správy, do ktorého pôsobnosti patrí oblasť štátnej správy pre Hasičský a záchranný zbor, čo je zásadný rozdiel v označení žalovaného, teda v jeho pasívnej vecnej legitimácii. Navyše, ak mal žalobca za to, že mu zamestnávateľ určoval pohotovosť nad Smernicou povolený limit, mal na túto skutočnosť upozorniť svojho nadriadeného v súlade s § 69 ods. 4 zákona č. 315/2001 Z. z. a žiadať, aby mu táto nebola určovaná z dôvodov, ktoré v žalobe uvádza. Žalovaný v tomto prípade podotýka, že žalobca za každú hodinu určenej služobnej pohotovosti, vrátane tých hodín, o ktorých tvrdí, že mali byť vykonané nad limit určený Smernicou, mu boli riadne vyplatené príslušné zložky služobného príjmu, resp. poskytnuté náhradné voľno. Ak má žalobca za to, že Smernica nebola v jeho prípade správne použitá, žalovaný namieta nedostatok svojej pasívnej vecnej legitimácie z dôvodu, že táto mu nie je daná.

3.3. Žalovaný vo vyjadrená vzniesol námietku premlčania, kde uviedol, že žalobca priložil k žalobe tabuľku výpočtu údajnej nemajetkovej ujmy od 01.07.2020, pričom v žalobe odkazuje na tento svoj výpočet. Žalovaný má za to, že žalobca práve v tomto období vidí údajné porušenie práva Európskej únie. K podaniu žaloby došlo až 09.10.2023, t. j. viac ako 3 roky od momentu, kedy malo dôjsť k údajnému zásahu do žalobcových práv, čo znamená, že si žalobca svoj nárok uplatnil po uplynutí všeobecnej

trojročnej premlčacej lehoty. žalovaný za to, že referenčné obdobie, rovnako ako aj týždeň na účely maximálneho týždenného pracovného času, nie je smernicou ustanovené na kalendárne referenčné obdobie, t. j. od januára do júna a od júla do decembra, respektíve kalendárny týždeň, t. j. od pondelka do nedele. Zo smernice jasne vyplýva, že ide o maximálny týždenný pracovný čas počítaný v zmysle siedmich dní a nie kalendárneho týždňa, z čoho možno zároveň vymedziť záver, že daným spôsobom smernica nahliada aj na referenčné obdobia. Z čl. 16 písm. b), ako aj z čl. 19 smernice 2003/88/ES vyplýva časové ohraničenie referenčného obdobia, ktoré sú ustanovené v počte mesiacov a nie na konkrétne kalendárne mesiace v roku. Žalovaný má teda za to, že obdobie od 01. júla 2020 do 08. októbra 2020 vrátane je premlčané.

3.4. Žalobca konštatuje, že malo dôjsť k nesprávnej transpozícii Smernice 2003/88/ES do zákona č. 315/2001 Z. z., podľa ktorého sa podľa žalobcu doba služobnej pohotovosti nezapočítava do týždenného pracovného času hasičov. Podľa žalovaného však takéto tvrdenia žalobcu nie sú opodstatnené. Z hľadiska vhodnosti transpozície Smernice do vnútroštátneho právneho poriadku Slovenskej republiky je potrebné zohľadniť aj výpočet (za tri roky, nakoľko ide o osobné právo majetkovej povahy, ktoré (na rozdiel od práv osobnostných) podlieha režimu premlčania v trojročnej premlčacej lehote vyplývajúcej z § 101 Občianskeho zákonníka a žalobca ho aj takto uplatňuje). Smernica v článku 16 písm. b) in fine uvádza: „...Doby platenej ročnej dovolenky priznané v súlade s článkom 7 a doby pracovnej neschopnosti sa nezahŕňajú alebo sú pri výpočte priemeru neutrálne...“. Výpočet nezohľadňuje práceneschopnosti ani ďalšie neprítomnosti (napríklad karanténa z dôvodu ochrany verejného zdravia a pod., zaokrúhlené v prospech žalobcu). Vo výpočte je možné ďalej zohľadniť aj dni služobného voľna poskytnuté na základe kolektívnej zmluvy (napr. čl. 4 ods. 14 Kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa pre príslušníkov Hasičského a záchranného zboru na rok 2021 - uplatňuje sa v období január - jún príslušného kalendárneho roka, a teda spôsobuje zlepšenie výpočtu v týchto referenčných obdobiach), čoho dôsledkom je konštatovanie o vhodnosti transpozície Smernice vzhľadom na dodržiavanie práv žalobcu v zmysle žaloby. Z uvedeného výpočtu a ďalších skutočností vyplýva, že z hľadiska maximálneho priemerného počtu odslúžených hodín týždenne vzhľadom na referenčné obdobia, bola Smernica 2003/88/ES transponovaná správne. žalovaný má za to, že vyššie uvedené ustanovenia § 85, § 91, § 92 zákona č. 315/2001 Z. z., ako aj ustanovenia Kolektívnej zmluvy 2019 - 2020 (čl. 3), Kolektívnej zmluvy 2021 (čl. 3), Kolektívnej zmluvy 2022 (čl. 3) a Kolektívnej zmluvy 2023 (čl. 3) plne transponujú článok 2 ods. 1 Smernice 2003/88/ES.

3.5. Čo sa týka referenčného obdobia, tak nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas je rozvrhnutý na obdobie 6 mesiacov podľa § 86 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. Uvedené referenčné obdobie však neodporuje tomu, aby bolo dodržané zákonné ustanovenie 40 hodín priemerného týždenného služobného času v súlade s rozvrhnutými službami. Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že napriek tomu, že vnútroštátne právo neupravuje explicitne maximálny priemerný týždenný služobný čas uvedený konkrétnym počtom hodín, tak ako je tomu v Smernici 2003/88/ES, zákon č. 315/2001 Z. z. a Kolektívne zmluvy dostatočne ustanovujú počty hodín služobného času hasičov, počas ktorého hasiči vykonávajú štátnu službu, ako aj rozsah hodín služby nadčas za príslušný rok. Z uvedeného vyplýva, že dotknuté právne predpisy sú transponované v článku 6 Smernice 2003/88/ES správne. Záverom žalovaný opätovne pripomína, že predpisy Európskej únie neprikazujú, aby konkrétny odsek, resp. článok smernice musel byť transponovaný iba do jedného článku, resp. odseku vnútroštátneho právneho aktu členského štátu Európskej únie. Zároveň nie je nutné, aby bol článok smernice transponovaný explicitne priamo do vnútroštátneho predpisu. Podľa žalovaného sa žalobcovi nepodarilo preukázať, že by štát neprebral Smernicu 2003/88/ES do zákona správne, preto sa mu nepodarilo ani preukázať, že by existovala údajná škoda, ktorá by bola v priamej príčinnej súvislosti s článkom 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES.

3.6. V neposlednom rade, článok 6 smernice 2003/88/ES pojednáva o „pracovnom“ čase. S poukazom na už citovaný čl. 2 ods. 1 a 2 smernice má žalovaný za to, že do výpočtu, či teda bola smernica 2003/88/ES porušená vo vzťahu k žalobcovi, je nutné započítavať len odpracované hodiny, počas ktorých žalobca buď pracoval na mieste výkonu práce alebo pracoval podľa pokynov zamestnávateľa. V zmysle uvedeného žalovaný poukazuje na určité dni v plachtách služieb (ktoré žalobca síce nedodal, ale sú nevyhnutné na správne právne posúdenie sporu), ktoré nemožno započítavať do odpracovaných hodín spôsobom, ako to urobil žalobca vo svojich tabuľkách.

3.7. Žalovaný uvádza, že článok 6 Smernice 2003/88/ES je spomenutý v článku 17 ods. 1 Smernice, ktorý umožňuje členským štátom, aby sa odchýlili od uplatňovania tohto článku za predpokladu, že

dodržujú všeobecnú zásadu ochrany bezpečnosti a zdravia pracovníkov, pričom jedným z dôvodov na neuplatňovanie je situácia (ako to je v tomto prípade), keď sa jedná o protipožiarne služby a služby civilnej ochrany. Žalovaný má za to, že žalobca neosvedčil, že by mu vznikol nárok na náhradu škody žiadnym spôsobom. V prvom rade žalovanému nie je zrejmé ako žalobcovi mohla vzniknúť ním uplatnená škoda, keďže žalobca ani len nepreukázal, že by bola voči jeho osobe porušená smernica 2003/88/ES. Sám žalobca veľmi nejasným spôsobom stanovil „škodu“, ktorá mu mala vzniknúť tým, že vykonával nariadenú služobnú pohotovosť, za ktorú mimochodom, bol žalobca v zmysle platnej vnútroštátnej legislatívy odmeňovaný, čo žalobca potvrdil aj predloženými výplatnými páskami. Žalovaný chce zdôrazniť, že počas tejto služobnej pohotovosti je pracovník povinný byť v zariadení zamestnávateľa alebo mimo neho, pričom má byť pripravený na výkon práce na požiadanie svojho zamestnávateľa. Pokiaľ nie je zásah, v takom prípade žalobca môže odpočívať alebo sa venovať inej činnosti (teda v čase, keď sa od neho nežiada výkon práce). Rovnako tak v zmysle platnej legislatívy pri takto nariadenej služobnej pohotovosti je v mieste vykonávania štátnej služby určený resp. vymedzený priestor na odpočinok, čo znamená, že zamestnávateľ si je vedomý a dokonca vytvára podmienky na oddych (spánok) zamestnanca, t.j. žalobcu. To znamená, že v čase služobnej pohotovosti sa od žalobcu nevyžaduje „aktívna činnosť“ a teda mimo času skutočného výkonu práce môže žalobca odpočívať alebo sa venovať inej činnosti. Počas služobnej pohotovosti žalobca nemusí uskutočňovať žiaden výkon práce z vlastnej iniciatívy, ale iba na základe pokynu svojho zamestnávateľa. V zhrnutí to znamená, že žalobca nemusí byť bdelý a aktívny počas celej dĺžky trvania služobnej pohotovosti. Napriek tomu zamestnávateľ žalobcovi vypláca dohodnutú odmenu za takto strávený čas, t.j. nie len za vykonanú prácu, ale aj za takúto neaktívnu časť práce. Žalobca dostáva za takto stanovený čas pracovnú odmenu, ktorou mu zamestnávateľ kompenzuje to, že v prípade potreby (zásahu) bude k dispozícií. Žalovaný ďalej uvádza, že žalobca mal možnosť sa pred nástupom na vykonávanie štátnej služby v Hasičskom a záchrannom zbore oboznámiť so všetkými podmienkami výkonu služby a to jednak z voľne prístupných zdrojov na internete (stránky MV SR, príslušného krajského riaditeľstva HaZZ, zbierka právnych predpisov) ako aj na informatívnom pohovore v rámci prijímacieho konania podľa § 20 zákona č. 315/2001 Z. z., ktoré zabezpečuje príslušné personálne oddelenie centra podpory. Z uvedeného vyplýva, že žalobca vopred vedel o platových podmienkach, o služobnej pohotovosti a služobnom čase ako aj o ďalších právach a povinnostiach, ktoré sa na príslušníka s nerovnomerným rozvrhnutím služobného času vzťahujú a akceptoval ich bez výhrad zložením služobnej prísahy ako podmienky vzniku služobného pomeru príslušníka. Žalovaný považuje žalobu žalobcu za nekonkrétnu a zmätočnú, nakoľko žalovanému nie je jasné, čoho sa žalobca podanou žalobou domáha. Ide o zarážajúce tvrdenie žalobcu, nakoľko označuje teda nemajetkovú ujmu za oceniteľnú peniazmi a poukazuje na presný vzorec jej výpočtu a to aj napriek tomu, že nemajetková ujma predstavuje akúkoľvek ujmu, ktorá pre poškodeného neznamená priamu stratu na majetku, čiže nie je vyjadriteľná v peniazoch.

3.8. Výšku nemajetkovej ujmy, ktorú žalobca požaduje vo výške 6.760,38 €, žalovaný považuje za premrštenú a absolútne neprimeranú, a to aj s porovnaním výšky náhrad, ktorá je priznávaná obetiam trestných činov, ktorých ujma je v porovnaní s údajnou ujmou žalobcu podľa nášho názoru neporovnateľne vyššia. Žalobca ani do tohto momentu neodôvodnil výšku požadovanej peňažnej náhrady, pretože neuviedol v čom tento „údajný neoprávnený“ zásah spočíval. Nestačí totiž, aby zásah mohol vyvolať určitú reakciu, ale musí aj konkrétnu reakciu v živote fyzickej osoby, čo v prípade žalobcu nie je žiadnym spôsobom preukázané. Chýbajúce skutkové tvrdenia nie je možné nahradiť odvolávaním sa na rozhodovaciu činnosť iných súdoch v obdobných prípadoch. Vzhľadom na to, že ide o osobnostné práva, je potrebné nemajetkovú ujmu posudzovať v každom jednom prípade individuálne.

4. V replike žalobca k vyjadreniu žalovaného zo dňa 18.03.2024 uviedol, žalovaný na viacerých miestach vyjadrenia poukazuje na to, že žalobca neupozornil svojho zamestnávateľa na možnosť vzniku škody, resp. neprejavil nespokojnosť v tomto smere, od čoho zrejme odvodzuje predčasnosť žaloby, resp. v uvedenom vidí dôvod na jej zamietnutie. Na uvedenú námietku je potrebné uviesť, že žalobca nemal žiadnu povinnosť upozorniť zamestnávateľa (a ani žalovaného). Vo vzťahu k námietke premlčania je potrebné uviesť, že uvedená námietka je jednak neurčitá, ale tiež zmätočná. V rámci posudzovania eventuálneho premlčania je nevyhnutné vychádzať zo 6 mesačného referenčného obdobia, po ktorého spriemerovaní sa zistí, či bol alebo nebol prekročený max. prípustný pracovný čas, z čoho vyplýva, že nárok žalobcu nie je premlčaný ani v časti, nakoľko: žalobca prekročil maximálne prípustný pracovný čas stanovený Smernicou pre referenčné obdobie január až jún 2020 až v mesiaci jún 2020 a žalobca sa o tom, že prekročil maximálne prípustný pracovný čas stanovený Smernicou, mohol dozvedieť až po

uplynutí celého referenčného obdobia, teda koncom mesiaca jún 2020, pričom žalobu doručil žalobca súdu v júni 2023.

4.1.Žalovaný vo vyjadrení k žalobe namieta pôsobnosť Smernice v podstate z dôvodu, že štátna služba príslušníkov HaZZ vykonávajúcich zásahovú činnosť patrí pod negatívne vymedzenie pôsobnosti inej smernice, a to smernice Rady č. 89/391/EHS o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci (ďalej aj ako „Smernica č. 89/391/EHS“). Na Smernicu č. 89/391/EHS pritom odkazuje Smernica v čl. 1 ods. 3. Uvedená právna argumentácia žalovanému nezodpovedá interpretačnému záveru, ktorý v tejto otázke zaujal SD EÚ v rozhodnutí vo veci C - 429/09 (Günter Fuß proti Stadt Halle). V predmetnom rozhodnutí sa SD EÚ jasne vyjadril k povahe práce hasičov ako takých, bez náznaku rozlíšenia, či sú tieto práce vykonávané na celoštátnej alebo regionálnej úrovni a či je zamestnávateľom štát alebo iný subjekt. Nemožno v tejto súvislosti prehliadať ani to, že v tomto rozhodnutí SD EÚ nadväzuje na svoju skoršiu judikatúru, v ktorej sa už kategoricky vyjadril k spôsobu interpretácie slovného spojenia „určité osobitné činnosti verejných služieb“, použitého pri negatívnom vymedzení pôsobnosti Smernice. SD EÚ v tomto smere vo svojom rozhodnutí vo veci C-397/01 až C-403/01 (išlo o spojené veci - Bernhard Pfeiffer a i. proti Deutsches Rotes Kreuz, Kreisverband Waldshut eV), kde SD EÚ uviedol, že „výnimka uvedená v článku 2 ods. 2 prvom pododseku smernice 89/391 (bola) prijatá len na účel zabezpečiť riadne fungovanie služieb nevyhnutných na ochranu verejnej bezpečnosti, zdravia a poriadku, ak nastane osobitne vážna situácia alebo situácia osobitného rozsahu - napríklad katastrofa - pre ktorú je typické, že nie je možné rozvrhnúť pracovný čas pre zásahové a záchranné tímy.“ Je teda prirodzené, že služba z času na čas musí čeliť udalostiam, ktoré prirodzene nemožno predvídať, avšak za obvyklých podmienok činnosti s ňou spojené možno vopred plánovať vrátane pracovného času jej personálu v súlade s úlohami, ktoré boli na ňu prenesené. Táto služba sa teda nevyznačuje žiadnymi osobitosťami, ktoré by odporovali použitiu právnych noriem EÚ v oblasti ochrany bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov, takže sa na ňu nevzťahuje vylúčenie z pôsobnosti uvedené v článku 2 ods. 2 prvom pododseku Smernice č. 38/391/EHS. V uvedenej súvislosti je napokon potrebné dať do pozornosti súdu aj uznesenie SD EÚ C-52/04 zo dňa 14.07.2005 vo veci Personalrat der Feuerwehr Hamburg, v ktorom Súdny dvor výslovne uviedol: „Článok 2 smernice Rady 89/391/EHS z 12. júna 1989 o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci, ako aj článok 1 ods. 3 smernice Rady 93/104/ES z 23. novembra 1993 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času sa majú vykladať v tom zmysle, že: činnosti vykonávané zásahovými silami takej verejnej hasičskej služby, akou je verejná služba, o ktorú ide v konaní vo veci samej, obvykle patria do pôsobnosti uvedených smerníc, takže článku 6 bodu 2 smernice 93/104 v zásade odporuje prekročenie maximálnej hranice 48 hodín určenej ako maximálny týždenný pracovný čas vrátane pohotovosti na určenom mieste.“ V čl. II. vyjadrenia žalovaný namieta nedostatok pasívnej vecnej legitimácie v podstate z dôvodu, že pokiaľ má žalobca za to, že Smernica nebola v jeho prípade správne použitá, žalovaný namietol nedostatok pasívnej vecnej legitimácie v domnienke, že v tomto prípade mal žalobca zažalovať svojho zamestnávateľa. Pokiaľ ide o túto námietku, odkazujeme predovšetkým na čl. V body 74 až 80 žaloby. Na doplnenie uviedol, že podľa čl. 29 Smernice je táto Smernica adresovaná členským štátom. Žalovaný je zodpovedný za prijatie všetkých opatrení legislatívnej aj faktickej povahy s cieľom dosiahnutia účelu Smernice; v prípade nesplnenia tejto povinnosti je štát zodpovedný aj za nesprávnu aplikáciu Smernice, pokiaľ k jej nesprávnej aplikácii došlo v dôsledku jej nesprávneho prebratia do právneho poriadku. Nakoľko Smernica je určená žalovanému, ktorý zodpovedá za jej správne prebratie, v konaní o náhradu škody spôsobenej nesprávnym prebratím Smernice do právneho poriadku je pasívne vecne legitimovaný žalovaný. Rovnako ako pri námietke pôsobnosti Smernice, aj v otázke pasívnej vecnej legitimácie ide o rovnakú a opakujúcu sa argumentáciu žalovaného v skutkovo a právne identických sporoch, ktorá už bola vyriešená na úrovni judikatúry SD EÚ a tiež v rozhodnutiach vnútroštátnych súdov. Žalovaný v čl. IV rozsiahlo argumentuje vo vzťahu k výkladu jednotlivých ustanovení ZoHaZZ, pričom dochádza k záveru, že ZoHaZZ považuje služobnú pohotovosť za súčasť služobného času. V roku 2001 boli zo strany zákonodarcu prijaté jednak ZoHaZZ a taktiež zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „ZP“). Pokiaľ by zákonodarca mal záujem na tom, aby bol výkon služobnej pohotovosti považovaný za služobný čas, upravil by to rovnako ako v ZP v § 96 ods. 2, kde je explicitne uvedené, že výkon pracovnej pohotovosti sa považuje za pracovný čas (uvedené ustanovenie bolo novelizované na súčasné znenie v roku 2007). Aj z gramatického výkladu § 86 ods. 2 ZoHaZZ je bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že zákonodarca služobnú pohotovosť nepovažuje za súčasť služobného času. V prvej vete predmetného ustanovenia jasne uvádza, že dĺžka služobného času v služobnom dni nesmie presiahnuť 18 hodín,

avšak spolu s nariadenou služobnou pohotovosťou v služobnom dni už môže presiahnuť 18 hodín, ale nesmie presiahnuť 24 hodín (bližšie opäť body 66 až 72 žaloby).

4.2. Žalobca v bodoch 90 až 101 žaloby podrobne uvádza, akým spôsobom dochádza k zásahu do práva na ochranu zdravia a do práva na súkromie a rodinný život. K porušovaniu týchto práv dochádza v príčinnej súvislosti s tým, že vnútroštátnou právnou úpravou nebola žalobcovi poskytnutá ochrana v zmysle čl. 6 písm. b) Smernice, ktorá vo výsledku vedie k tomu, že žalobca musel na úkor svojho odpočinku, súkromia a rodinného života po práci reálne odpracoval viac, ako v zmysle čl. 6 písm. b) Smernice odpracovať mal a mohol.

4.3. Žalobca pri výpočte hodín vychádza výlučne z výplatných pások, kedy v každom mesiaci v rámci referenčného obdobia spočítal fond pracovného času + nadčasy + neaktívnu časť služobnej pohotovosti, pričom za každý mesiac vyšiel určitý počet hodín, ktorý následne spriemeroval a vyšiel priemerný týždenný služobný čas za referenčné obdobie. Pokiaľ z daného referenčného obdobia vyplynulo, že došlo k odpracovaniu nad rámec 48 hodín, predmetné hodiny, ktoré boli nad rámec, žalobca ocenil spôsobom uvedeným v žalobe. zásahy. V prípade žalobcu dochádza k týmto zásahom nepretržite od roku 2014, pričom vzhľadom na postoj žalovaného je pravdepodobné, že do práv žalobcu týmto spôsobom bude dochádzať počas celého služobného života žalobcu, pričom napriek enormnému množstvu odpracovaných hodín sa mu značná časť týchto hodín ani nezapočíta do pracovného času, čo bude mať priamy odraz vo výške dôchodku, a teda nielenže bude zasahovať počas celého služobného života, ale ovplyvní aj následný život žalobcu, kedy už bude na dôchodku.

5. Žalovaný v duplike zo dňa 22.04.2024 k námietke premlčania opätovne uviedol, že žalobca svojou žalobou uplatnil náhradu údajnej nemajetkovej ujmy od júla 2020 do júla 2023. Predmetný nárok si uplatnil k 09. októbru 2023, kedy došlo k doručeniu žaloby na súd, t. j. viac ako 3 roky od momentu, kedy malo dôjsť k údajnému zásahu do práva žalobcu. V zmysle uvedeného má žalovaný za to, že referenčné obdobie, rovnako ako aj týždeň na účely maximálneho týždenného pracovného času, nie je smernicou ustanovené na kalendárne referenčné obdobie, t. j. od januára do júna a od júla do decembra, respektíve kalendárny týždeň, t. j. od pondelka do nedele. Zo smernice jasne vyplýva, že ide o maximálny týždenný pracovný čas počítaný v zmysle siedmich dní a nie kalendárneho týždňa, z čoho možno zároveň vymedziť záver, že daným spôsobom smernica nahliada aj na referenčné obdobia. Z čl. 16 písm. b), ako aj z čl. 19 smernice 2003/88/ES vyplýva časové ohraničenie referenčného obdobia, ktoré sú ustanovené v počte mesiacov a nie na konkrétne kalendárne mesiace v roku. Žalovaný má teda za to, že obdobie od 01. júla 2020 do 07. októbra 2020 vrátane je premlčané. Referenčné obdobie, ako aj maximálny týždenný pracovný čas, je nutné počítať až od dňa, ktorý vo vzťahu ku dňu podania žaloby nie je premlčaný, teda 08.10.2020. To znamená, že prvý deň maximálneho týždenného pracovného času bude 08.10.2020 a bude plynúť sedem dní vrátane. Referenčné obdobie šiestich mesiacov začne taktiež plynúť v tento deň. Žalobca sa žalobou domáha uhradenia nemajetkovej ujmy v celkovej sume 6.760,38 EUR s príslušenstvom. V jeho ponímaní sa jedná o škodu spôsobenú za obdobie od 01.07.2020 do 31.06.2023. Tu je nutné poznamenať, že s ohľadom na ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka, čl. 6, 18 a 19 smernice 2003/88/ES je potrebné túto požadovanú sumu pomerne znížiť. Žaloba bola žalobcom podaná 09.10.2023, teda s poukazom na vyššie uvedený rozsudok výpočet obdobia, za ktoré bola žalobcovi údajne spôsobená škoda, sa musí začať 08.10.2020, čím sa výška údajnej spôsobenej škody zníži. Žalovaný má za to, že predmetný spôsob výpočtu odslúžených hodín je zavádzajúci, nepresný a nekorešponduje so skutočnosťou a to z dôvodu, že do fondu pracovného času sa započítavajú aj hodiny času odpočinku v zmysle čl. 2 ods. 2 smernica 2003/88/ES z dôvodu podľa § 97 zákona č. 315/2001 Z. z. Fond pracovného času sa využíva na vytvorenie výplatných pások, nakoľko výplatné pásky vychádzajú priamo zo systému SAP, tak je nevyhnutné, aby v systéme boli zapísané všetky druhy plateného voľna, aby sa tieto dni reflektovali do výplatných pások. Z uvedeného dôvodu je preto veľmi nepresné, aby žalobca vychádzal vo svojich výpočtoch z výplatných pások, nakoľko tie reflektujú hodiny, za ktoré patrí príslušníkovi (žalobcovi) mzda. Je preto relevantné uviesť, že nemožno zamietať fond pracovného času s pojmom pracovný čas podľa čl. 2 ods. 1 smernice 2003/88/ES.

6. Súčasťou žaloby bolo rozhodnutie riaditeľa KR HaZZ v Trnave o vymenovaní žalobcu do prípravnej štátnej služby ako príslušník čakateľ. Nakoľko táto skutočnosť medzi stranami sporu nebola sporná, súd len odkazuje na uvedené rozhodnutia, ktoré tvoria súčasť spisu.

7. Ďalšími listinami doloženými do spisu bola vypracovaná prehľadná tabuľka za celé žalované obdobie od 07/2020 do 06/2023, z ktorej vyplýva počet reálne odpracovaných hodín, ako aj fond pracovného času s uvedením počtu hodín pohotovosti na pracovisku za daný mesiac, ku ktorým boli pripojené aj výplatné pásky za celé žalované obdobie a mesačne výpisy plánu služieb z dochádzkového systému SAP za celé žalované obdobie. Rovnako aj v tejto súvislosti súd podrobne na uvedené listiny poukazuje, tieto však nerozoberá, nakoľko zo strany žalovaného tieto skutočnosti namietané neboli a neboli týmto dôkazom vytknuté nedostatky. Boli to listiny, ktoré vyhotovoval žalovaný, resp. zamestnávateľ žalobcu a zo strany žalovaného v konaní spochybňované neboli.

8. Súd vo veci nariadil pojednávanie, vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu ako aj listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu: Rozhodnutie riaditeľa krajského riaditeľstva hasičského a záchranného zboru v Trnave, výplatné pásky žalobcu za obdobie júna 2020 do júla 2023, tabuľkovým prehľadom služieb žalobcu a zistil nasledovný skutkový stav:

9. Právny zástupca žalobcu zotrval na podanej žalobe, žiadal žalobe vyhovieť.

10. Žalovaná na pojednávaní taktiež zotrvala na svojich písomných vyjadreniach, žiadala žalobu zamietnuť.

11. Žalobca na pojednávaní uviedol, že došlo do zásahu jeho osobnostných práv, a to súkromia, odpočinku. Verne slúži 10 rokov. Je ženatý od r. 2019, bezdetný. Jeho služba pozostáva z 24 hodín práce a dva dni voľna. Ten druhý deň nasledujúci dospáva po službe. Niekedy dva dni voľna vychádzajú na týždeň keď jeho manželka je v práci, nemôže sa jej venovať, ako aj blízkej rodine a priateľom. Väčšinou pracuje cez víkendy, sviatky. Manželka mu neustále vyčíta, že počas voľna a víkendov je stále v práci. Nasledujú hádky a nedorozumenia s manželkou. Pracuje počas celého roka, za každého počasia. Počas služieb máva bolesti hlavy, migrény, bolesti pohybového aparátu, poruchy spánku, nedostatok spánku. Je technik vodič, v noci sa ťažko sústredí, keďže sú zapnuté majáky, čo má za dôsledok aj očný aparát. Spánok má prerušovaný, nespí v tme, spí v šere nakoľko chýbajú žalúzie. Ak je výjazd sa zapnú všetky svetlá, rozhlas, siréna. Od aktívneho odpočinku ak to tak môže nazvať, musí byť pripravený do jednej minúty. Pred vstupom do HaZZ bol oboznámený s podmienkami, vedel ako to funguje. Pred nástupom do práce nemal žiadne výhrady. Vyjadril nesúhlas s plánom služieb, kde mu nadriadený povedal, že plán je jasne stanovený, on to má taktiež od svojho vedúceho. Chcel si presunúť službu, nebolo mu vyhovené, nakoľko robí takto 2-3 roky, je podstav, kde im rušia dovolenky, dni voľna. Rád beháva. Chodí na vychádzky s manželkou. Občas jazdí na koni a robí dobrovoľnú prácu v dobrovoľnom HaZZ Y.. Priestor na tieto koníčky má nie hneď po službe, ale nasledujúci deň. V dobrovoľnom HaZZ Y. nechodí na výjazdy, nakoľko býva v X. a dobrovoľne HaZZ Y. je 20 km. Zúčastňuje sa na kultúrnych podujatiach obci, športových podujatiach, technická pomoc obci, a to kontrola hydrantov. Chodí pravidelne k fyzioterapeutovi, podstúpil príslušné lekárske vyšetrenia. Posledná preventívna prehliadka bola klasifikovaná A bez obmedzenia. Nevie presne koľko mal výjazdov počas žalovaného obdobia. Z 10 - 11 služieb cca taká polovica, čo je iba laicky. Prácu si plní zodpovedne, je v práci aj navyše, myslí si že by mal štát pristupovať k svojim zamestnancom férovo a zodpovedne, štát by mal brať do úvahy aj jeho snahu, že pracuje na zlepšení a pomoci občanom. Ujmu v osobnej sfére začal pociťovať asi v roku 2017, kedy sa prvýkrát zoznámil so svojou budúcou manželkou. Neuvažoval na preradenie na rovnomerný výkon služby. V rámci žalovaného obdobia vykonával jedenkrát brigádu, a to len v určitých dňoch. Rozvážal potraviny, keďže má vodičský preukaz na nákladne motorové vozidlo, potom začali problémy s chrbticou. Mal brigádu 10- 11 dní v pneuservise.
.
12. Žalobca je príslušníkom Hasičského a záchranného zboru, na Hasičskej stanici v F., pričom do funkcie bol vymenovaný dňa 01.05.2014, rozhodnutím zo dňa 14.04.2014, č. 43/2014.

13. Na takto zistený skutkový stav súd následne aplikoval nasledovné zákonné ustanovenia:

Podľa § 3 Civilného sporového poriadku (ďalej aj C.s.p.), súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

Podľa § 17 C.s.p. všeobecným súdom štátu je súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá uplatnené právo.

Podľa čl. 7 ods. 2 Ústavy SR Slovenská republika môže medzinárodnou zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo na základe takej zmluvy preniesť výkon časti svojich práv na Európske spoločenstvá a Európsku úniu. Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebonariadenímvládypodľačl.120 ods. 2.

Podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy SR medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy SR každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa čl. 36 ods. 1 písm. c), d), e) Ústavy SR zamestnanci majú právo na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky. Zákon im zabezpečuje najmä c) ochranu bezpečnosť a zdravia pri práci, d) najvyššiu prípustnú dĺžku pracovného času, e) primeraný odpočinok po práci.

Podľa čl. 40 Ústavy SR každý má právo na ochranu zdravia. Na základe zdravotného poistenia majú občania právo na bezplatnú zdravotnú starostlivosť a na zdravotnícke pomôcky za podmienok, ktoré ustanoví zákon.

Podľa § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník"), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1, 2 Občiansky zákonník, (1) fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. (2) Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 853 ods. 1 Občiansky zákonník, občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

Podľa § 101 Občiansky zákonník, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.
Podľa bodu 5 Smernice 2003/88/ES všetci pracovníci by mali mať primeranú dobu odpočinku. Pojem „odpočinok" sa musí vyjadriť v jednotkách času, t. j. v dňoch, hodinách, resp. ich častí. Pracovníkom spoločenstva sa musí poskytnúť minimálny denný, týždenný a ročný čas odpočinku a primerané prestávky v práci. V tejto súvislosti je potrebné tiež zaviesť maximálnu hranicu týždenného pracovného času.
Podľa čl. 1 ods. 1, 2 písm. a), 3 Smernice 2003/88/ES (1) táto smernica ustanovuje minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pre organizáciu pracovného času. (2)Táto smernica sa vzťahuje na a) minimálne doby denného odpočinku, týždenného odpočinku a ročnej dovolenky, prestávky v práci a na maximálny týždenný pracovný čas. (3) Táto smernica sa vzťahuje na všetky odvetvia činností, verejné a súkromné, v zmysle článku 2 smernice 89/391/EHS bez toho, aby boli dotknuté články 14, 17, 18 a 19 tejto smernice.

Podľa čl. 2 Smernice 2003/88/ES na účely tejto smernice platia tieto definície: 1. „pracovný čas" je akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a/alebo praxou;2.„časodpočinku" je akýkoľvek čas, ktorý nie je pracovným časom.

Podľa čl. 6 písm. a), b) Smernice 2003/88/ES o členské štáty prijmú opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie toho, že v súlade s potrebou chrániť bezpečnosť a zdravie pracovníkov: a) týždenný pracovný čas bude obmedzený zákonmi, inými právnymi predpismi alebo správnymi opatreniami alebo kolektívnymi zmluvami alebo dohodami medzi sociálnymi partnermi, b) priemerný pracovný čas pre každé obdobie siedmich dní vrátane nadčasov neprekročí 48 hodín.

Podľa čl. 16 písm. b) Smernice 2003/88/ES, členské štáty môžu ustanoviť: pre uplatňovanie článku 6 (maximálny týždenný pracovný čas) referenčné obdobie nepresahujúce štyri mesiace. Doby platenej ročnej dovolenky priznané v súlade s článkom 7 a doby pracovnej neschopnosti sa nezahŕňajú alebo sú pri výpočte priemeru neutrálne.

Podľa čl. 17 ods. 1 a ods. 5 Smernice 2003/88/ES (1) pri zachovaní náležitého zreteľa na všeobecné zásady ochrany bezpečnosti a zdravia pracovníkov sa členské štáty môžu odchýliť od uplatňovania čl. 3 až 6, 8 a 16, keď vzhľadom na osobitnú povahu príslušných činností sa trvanie pracovného času nemeria a / alebo nie je vopred určené alebo si ho môžu určiť sami pracovníci a najmä v prípade: a) vrcholových riadiacich pracovníkov alebo iných osôb s právomocou nezávislého rozhodovania, b) rodinných pracovníkov alebo c) pracovníkov slúžiacich náboženské obrady v kostoloch a náboženských spoločenstvách. (5) V súlade s odsekom 2 tohto článku sa možno odchýliťodčlánku6 a článku 16 písm. b) v prípade lekárov v odbornej príprave v súlade s ustanovenými v druhom a sedemnástom pod odseku tohto odseku.

Podľa § 11 písm. c) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky je ústredným orgánom štátnej správy pre Policajný zbor a Hasičský a záchranný zbor.

Podľa § 85 ods. 1, 2 zákona č. 315/2001 Z. z. (1) služobný čas príslušníka je časový úsek, v ktorom príslušník vykonáva štátnu službu a je k dispozícii služobnému úradu. (2) Služobný čas príslušníka je 40 hodín týždenne. Skrátenie týždenného služobného času príslušníka možno dohodnúť v kolektívnej zmluve vyššieho stupňa.

Podľa § 86 ods. 1, 2 zákona č. 315/2001 Z. z. (1) služobný čas príslušníkov môže byť rozvrhnutý nerovnomerne. Nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas príslušníkov je rozvrhnutý na obdobie šiestich mesiacov. (2) Pri nerovnomernom rozvrhnutí nesmie byť dĺžka služobného času v jednotlivých služobných dňoch vyššia ako 18 hodín. Celková dĺžka vykonávania štátnej služby a na ňu bezprostredne nadväzujúcej určenej služobnej pohotovosti v mieste vykonávania štátnej služby je najviac 24 hodín v služobnom dni.
Podľa § 92 ods. 1, 2 písm. a), zákona č. 315/2001 Z. z. (1) služobný úrad určuje príslušníkovi služobnú pohotovosť v štátnej službe v mieste vykonávania štátnej služby, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby podľa § 86 ods. 2 v rámci rozvrhnutia služobného času. (2) Na zabezpečenie nevyhnutných úloh môže služobný úrad v odôvodnených prípadoch nariadiť príslušníkovi služobnú pohotovosť mimo rozvrhnutia služobného času a) v mieste vykonávania štátnej služby.
Podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ, služobný úrad určuje príslušníkovi služobnú pohotovosť v štátnej službe v mieste vykonávania štátnej služby, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby podľa § 86 ods. 2 v rámci rozvrhnutia služobného času. Podľa ods. 2, na zabezpečenie nevyhnutných úloh môže služobný úrad v odôvodnených prípadoch nariadiť príslušníkovi služobnú pohotovosť mimo rozvrhnutia služobného času a) v mieste vykonávania štátnej služby, b) v mieste pobytu alebo na inom dohodnutom mieste, c) s možnosťou použitia mobilných prostriedkov spojenia. Podľa ods. 4, pri nariadenej služobnej pohotovosti v mieste vykonávania štátnej služby alebo na inom určenom mieste musí byť vymedzený priestor na odpočinok.
Podľa § 93 ods. 1 ZoHaZZ, štátnou službou nadčas je štátna služba vykonávaná nad rámec určeného služobného času. Podľa ods. 2, štátna služba nadčas sa môže písomne nariadiť v naliehavom záujme štátnej služby, a to aj na dni služobného pokoja; ak ju nie je možné vopred písomne nariadiť, nariadi sa ústne a po jej skončení sa bezodkladne o tom urobí písomný záznam. Nepretržitý odpočinok medzi dvoma služobnými dňami sa nesmie pritom skrátiť na menej ako osem hodín. Podľa ods. 3, v kalendárnom roku možno príslušníkovi prikázať štátnu službu nadčas v rozsahu najviac 300 hodín.
Podľa § 103 ods. 1 ZoHaZZ, príslušníkovi za podmienok ustanovených týmto zákonom patrí služobný príjem, ktorý tvoria tieto zložky: a) tarifný plat, b) príplatok za riadenie, c) príplatok za zastupovanie, d)

osobný príplatok, e) hodnostný príplatok, f) plat za štátnu službu nadčas, g) príplatok za zmennosť, h) príplatok za štátnu službu v sťaženom a zdraviu škodlivom prostredí a na miestach s ohrozením života a zdravia, i) odmena, j) doplatok k služobnému platu podľa § 209e. Podľa ods.2, služobný plat tvoria zložky služobného príjmu uvedené v odseku 1 písm. a) až e) a g). Podľa ods.5, príslušníkovi v rozsahu a za podmienok ustanovených týmto zákonom okrem služobného príjmu patrí peňažná náhrada za služobnú pohotovosť v štátnej službe a za pohotovosť pri zabezpečovaní opatrení pre obdobie brannej pohotovosti štátu.
14. Žalovaný namietal, že Smernica 2003/88/ES sa nevzťahuje na služobný pomer žalobcu ako príslušníka HaZZ a to s poukazom na to, že príslušníci HaZZ sa podieľajú (aj) na plnení úloh civilnej ochrany.
Smernica 2003/88/ES (odkazom na Smernicu 89/391/EHS) definuje svoj rozsah pôsobnosti na všetky odvetvia a činnosti - verejné i súkromné. Ako vyplýva z bodu. 2 prvého pododseku článku 2, predmetná smernica sa neuplatňuje tam, kde sú s ňou nevyhnutne v rozpore charakteristiky vlastné pre určité osobitné činnosti verejných služieb, napríklad v oblasti služieb civilnej ochrany. V prejednávanom spore sa na činnosť vykonávanú žalobcom v rámci služobného pomeru táto výnimka nevzťahuje. Je potrebné poukázať na cieľ súvisiacej Smernice 89/391/EHS, ktorý je zameraný na podporu zlepšenia bezpečnosti, ochrany zdravia pracovníkov pri práci. Aj zo znenia čl. 2 ods.1 tejto smernice vyplýva, že rozsah pôsobnosti je nutné chápať širšie. Výnimky z pôsobnosti uvedené v čl. 2 ods. 2 v prvom pododseku je potrebné vykladať zužujúco. Čl. 2 ods. 2 prvý pododsek Smernice 89/391/EHS nevylučuje z pôsobnosti smernice služby civilnej ochrany ako takej, ale len určité osobitné činnosti týchto služieb, ak charakteristiky vlastné pre určité osobitné činnosti odporujú použitiu ust. tejto smernice. Táto výnimka zo široko vymedzeného rozsahu pôsobnosti Smernice 89/391/EHS sa musí vykladať tak, že jej rozsah pôsobnosti sa obmedzuje na prípady nevyhnutnej ochrany záujmov, napríklad v prípade katastrofy, pre ktorú je typické, že nie je možné rozvrhnúť pracovný čas pre zásahové a záchranné tímy. Aj keď služba žalobcu okrem plnenia úloh pri zdolávaní požiarov zahŕňa aj úlohy na úseku civilnej ochrany obyvateľstva, najmä pri poskytovaní priameho výkonu záchranárskych činností, pri haváriách, živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach, a teda musí čeliť udalostiam, ktoré prirodzene nemožno predvídať, tak za obvyklých podmienok činnosti s ňou spojené možno vopred plánovať, vrátane pracovného času jej personálu v súlade s úlohami, ktoré boli na ňu prenesené. Táto služba sa teda nevyznačuje žiadnymi osobitosťami, ktoré by odporovali použitiu právnych noriem spoločenstva v oblasti ochrany bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov, takže sa na ňu nevzťahuje vylúčenie z pôsobnosti uvedenej v čl. 2 ods. 2 v prvom pododseku smernice - naopak sa na ňu použije táto smernica. Tento záver potvrdzuje aj skutočnosť, že hoci zákonodarca spoločenstva vychádzal zo zásady použiteľnosti Smernice 2003/88/ES na takéto činnosti, súčasne dal možnosť členským štátom odchýliť sa za určitých podmienok od jednotlivých ustanovení Smernice (čl. 17), avšak podľa článku 17 ods.3 písm. b/, (iii) Smernice 2003/89/ES sa uvádza, že v súlade s ods. 2 tohto článku sa môžu vykonať odchýlky len od článkov 3, 4, 5, 8 a 16, avšak odchýlku od čl. 2 alebo čl. 6 Smernica nepripúšťa. Zo záverov uznesenia Súdneho dvora C-52/04 Personalrat der Feuerwehr Hamburg vyplýva, že článok 2 smernice Rady 89/391/EHS, ako aj článok 1 ods.3 smernice Rady 2003/88/ES sa majú vykladať v tom zmysle, že činnosti vykonávané zásahovými silami takej verejnej požiarnej služby ako je verejná služba, o ktorú ide vo veci samej, obvykle patria do pôsobnosti uvedených smerníc, takže článok 6 bod 2 smernice v zásade bráni prekročeniu maximálnej hranice 48 hodín určenej ako maximálny týždenný pracovný čas vzťahujúci sa aj na služby hliadky. Jeho prekročenie je však možné v prípade výnimočných okolností takej závažnosti a rozsahu, ako je napríklad katastrofa. V tomto prípade sa predmetná smernica musí uplatňovať na činnosti hasičskej služby, aj keď tieto činnosti zásahové sily v teréne vykonávajú bez ohľadu na to, či sú zamerané na boj proti požiarom, alebo poskytnutie pomoci iným spôsobom, ak sú vykonávané za obvyklých podmienok v súlade s poslaním, ktoré bolo zverené príslušnej službe, a to aj vtedy, keď zásahy, ktoré môžu byť spojené s týmito činnosťami, sú vzhľadom na svoju povahu nepredvídateľné a môžu vystaviť pracovníkov, ktorí ich vykonávajú, určitému riziku, pokiaľ ide o ich bezpečnosť alebo zdravie. Aj samotný zákona o HaZZ v prílohe č. 4/ bod 6/ preberá Smernicu. Je tak potrebné prijať záver, že v danom prípade služobná činnosť žalobcu patrí do pôsobnosti Smernice 2003/88/ES. Súd mal v danej veci preukázané, že v prípade žalobcu je daná jeho aktívna vecná legitimácia v spore, nakoľko čl. 6 písm. a) Smernice má priamy účinok, keďže priznáva jednotlivcovi práva, ktoré môžu jednotlivci uplatniť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi, a teda poškodený pracovník má právo sa domáhať náhrady škody v prípade porušenia práva na dodržiavanie 48 hodinového týždenného pracovného času vyplývajúceho z čl. 6 písm. b) Smernice priamo proti členskému štátu. Aktívna vecná legitimácia žalobcu je daná tiež, keď z rozsudku C-429/09 vyplýva, že hasič zamestnaný v rámci zásahovej služby spadajúcej do verejného sektora, ktorý odpracoval priemerný týždenný pracovný

čas presahujúci priemerný týždenný pracovný čas stanovený v článku 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES, sa môže dovolávať práva Únie na vyvodenie zodpovednosti orgánov dotknutého členského štátu s cieľom získať náhradu škody vzniknutej v dôsledku porušenia tohto ustanovenia. To znamená, že Súdny dvor Európskej únie tak judikoval, že článok 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES má priamy účinok, pretože priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu priamo uplatniť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi.

15. Ďalšou námietkou žalovaného vo vyjadreniach bola, že žalobcovi z uplatneného titulu nemohla vzniknúť škoda, pretože za vykonávanú štátnu službu ako aj služobnú pohotovosť bol odmenený v zmysle platných právnych predpisov. Žalobcom uplatnený nárok predstavuje mzdový nárok, ktorý si mal uplatňovať voči svojmu zamestnávateľovi a nie voči žalovanému, čím vzniesol námietku nedostatku pasívnej vecnej legitimácie. Na základe uvedeného je následne možné vyvodiť aj pasívnu vecnú legitimáciu žalovaného v predmetnom spore, ktorú žalovaný v priebehu konania namietal. V zmysle článku 7 ods. 2 a ods. 5 Ústavy SR, článku 144 Ústavy SR a tiež článku 3 CSP, je súd viazaný medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, je tiež viazaný judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie. Komunitárne právo je bez ďalšieho nadriadené právu členských štátov a nesmie byť medzi nimi rozpor. Prípadný rozpor medzi komunitárnym a vnútroštátnym právom by mal byť riešený v prospech komunitárneho práva. Pri výkone súdnej moci treba prihliadať na interpretáciu prameňov práva Európskej únie tak, ako je podávaná súdnym dvorom. Vzťah Únioveho a vnútroštátneho práva sa riadi zásadou prednosti a priameho účinku a tiež povinnosťou vnútroštátnych orgánov aplikovať normy komunitárneho práva ex officio. Judikatúra Súdneho dvora EÚ vo veci zodpovednosti členských štátov za porušenie práva Únie je založená na zásade pacta sumt servanda, vyjadrená v článku 10 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, podľa ktorého sú členské štáty povinné prijať všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie plnenia záväzkov vyplývajúcich im zo zmluvy, alebo z činnosti spoločenstva a zdržať sa akýchkoľvek opatrení, ktoré by mohli ohroziť dosiahnutie cieľov zmluvy alebo ohroziť reálny účinok komunitárneho práva. Predpoklady zodpovednosti za vzniknutú škodu v zmysle judikatúry ESD vychádzajú z absolútnej objektívnej zodpovednosti členského štátu za takto vzniknutú škodu a ide o prípady porušenia práva Únie členským štátom pre absentujúcu alebo nesprávnu transpozíciu smerníc. V tejto súvislosti súd konštatuje, že právne akty Európskej Únie sú uvedené v článku 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Medzi tieto akty patria nariadenia, smernice, rozhodnutia, odporúčania a stanoviská. Smernice sú osobitosťou práva Európskej Únie, nakoľko sú záväzné pre členské štáty vzhľadom na dosiahnutý výsledok, pričom forma a metóda dosiahnutia daného výsledku sa ponecháva na členské štáty - smernica je záväzná pre členské štáty, ktorým je určená, pokiaľ ide o cieľ, ktorý sa má dosiahnuť. Štátnym orgánom však je ponechaná voľba formy a prostriedkov. Vnútroštátni zákonodarcovia musia do vnútroštátneho práva prijať transponujúci právny akt (vnútroštátne vykonávacie opatrenie), ktorým sa vnútroštátne právne predpisy prispôsobia cieľom stanoveným v smernici. Prijatím novej smernice vzniknú dotknutým členským štátom dve povinnosti (1.) implementovať smernicu včas, t. j. v lehote určenej priamo v smernici, resp. do 20 dní odo dňa jej zverejnenia v Úradnom vestníku a (2.) implementovať smernicu správne. Smernice v zásade nemajú priamy účinok, avšak Súdny dvor Európskej únie rozhodol, že určité opatrenia stanovené smernicou môžu mať vo výnimočných prípadoch priamy účinok na členský štát aj vtedy, ak tento ešte neprijal transponujúci právny akt t.j. v prípadoch, keď smernica nebola transponovaná do vnútroštátneho práva alebo bola transponovaná nesprávne, ustanovenia smernice sú imperatívne a dostatočne jasné a presné a ustanoveniami smernice sa priznávajú práva jednotlivcom. Doktrína priamej účinnosti smerníc je teda produktom Súdneho dvoru EÚ - vznikla z viacerých rozhodnutí Súdneho dvoru EÚ a bola vytvorená s cieľom vyriešiť situáciu, keď členský štát neimplementoval smernicu v určenej lehote resp. určeným spôsobom a zároveň sú splnené štyri podmienky na priznanie priamej účinnosti, a to (a) jasný, presný a dostatočne určitý záväzok obsiahnutý v smernici, (b) nepodmienený záväzok, (c) uplynutie lehoty na transpozíciu smernice do vnútroštátneho poriadku a (d) nejde o záväzok, ktorý priamo ukladá povinnosť jednotlivcovi (naopak, priznáva mu nejaké právo). Pri splnení týchto požiadaviek sa môžu jednotlivci odvolať na ustanovenia smernice pred orgánom verejnej moci. Súdny dvor EÚ judikoval, že znením smerníc nie sú viazané len vnútroštátne súdy, ale aj ostatné orgány verejnej moci, ako aj iné verejné orgány. Cieľ smerníc je záväzný pre všetky orgány, ktoré sú na základe rozhodnutia štátu zodpovedné za poskytovanie verejných služieb a ktoré majú na tento účel určité osobitné právomoci, ktoré sú nad rámec pravidiel medzi jednotlivcami. Podľa judikatúry Súdneho dvora má jednotlivec nárok na náhradu škody od členského štátu, ktorý nedodržiava právne predpisy Únie. Súdny dvor znovu zopakoval, že aj keď komunitárne právo nemá výslovné ustanovenie o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú jednotlivcovi porušením komunitárneho práva, tento princíp je vlastný komunitárnemu právu. K tomuto záveru

dospel interpretáciou Zmluvy o založení ES, odvolávajúc sa na základné princípy komunitárneho právneho systému a všeobecné princípy spoločné pre právne systémy členských štátov. Navyše dodal, že zodpovednosť členského štátu za porušenie komunitárneho práva je objektívna, bez ohľadu na zavinenie. Priama použiteľnosť ustanovení komunitárneho práva nevylučuje právo jednotlivca na odškodnenie v prípade ich porušenia. Práve naopak, právo jednotlivca na odškodnenie je nevyhnutnou súčasťou priameho účinku ustanovení komunitárneho práva, ktorých porušenie je príčinou spôsobenej škody. Súdny dvor tiež dal jednoznačnú odpoveď, že povinnosť štátu vzniká bez ohľadu na to, ktorá zložka jeho moci spôsobila porušenie komunitárneho práv, t.j. aj v prípade, ak porušenie komunitárneho práva svojou činnosťou alebo nečinnosťou spôsobil vnútroštátny zákonodarca. V tejto otázke sa Súdny dvor inšpiroval úpravou zodpovednosti štátu v medzinárodnoprávnych vzťahoch. Pokiaľ ide o netransponovanú smernicu alebo nedostatočne transponovanú smernicu, takéto odvolanie (na ustanovenie smernice) je možné, ak: (I.) cieľom smernice je priznať práva jednotlivcom, (II.) obsah práv je možné určiť na základe ustanovení smernice a (III.) existuje kauzálne prepojenie medzi nesplnením povinnosti transponovať smernicu a škodou spôsobenou poškodenej strane. Ako už súd vyššie uviedol Súdny dvor EÚ judikoval, že článok 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES má priamy účinok, nakoľko priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu priamo uplatniť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ je zásada zodpovednosti štátu za škody spôsobené jednotlivcom porušením práva Únie (ktoré sú mu pripísateľné) súčasťou systému zmlúv, na ktorých je Únia založená. Táto povinnosť platí v prípade každého porušenia práva Únie členským štátom, a to bez ohľadu na verejný orgán, ktorý sa tohto porušenia dopustil a bez ohľadu na to, aký verejný orgán má podľa práva dotknutého členského štátu v zásade povinnosť túto škodu nahradiť. V súlade s judikatúrou Súdneho dvora môže náhradu škody spôsobenej jednotlivcovi zabezpečiť nielen verejnoprávny subjekt, ale aj štát, t. z., že právo Únie nebráni tomu, aby mohla zodpovednosť verejnoprávneho subjektu za škodu spôsobenú jednotlivcovi vzniknúť popri zodpovednosti, ktorú má samotný členský štát. V danom prípade ide o objektívnu a absolútnu zodpovednosť štátu, ktorá tu existuje bez ohľadu na to, ktorý konkrétny verejný orgán sa porušení práva Únie dopustil, resp. ktorý z orgánov by mal povinnosť škodu podľa vnútroštátnych noriem nahradiť. Aj s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti dospel súd k záveru, že žalovaný je v spore pasívne vecne legitimovaný. Pasívne vecne legitimovaným subjektom v danom spore je Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra SR ako orgán, do pôsobnosti ktorého spadá aj Hasičský a záchranný zbor (§ 11 písm. c/ zákona č. 575/2001 Z.z. o organizácii a činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy), ktorého príslušníkom je a bol žalobca aj v rozhodnej dobe, pričom MV SR je súčasne garantom právnej úpravy vymedzenej ZoHaZZ, súčasne predstavuje garanta riadnej transpozície smernice Európskej únie do slovenského právneho poriadku. Z uvedených dôvodov súd vyhodnotil námietku žalovaného týkajúcu sa nedostatku jeho pasívnej vecnej legitimácie v spore za nedôvodnú.

16. Ďalšou námietkou žalovaného bolo spochybňovanie tvrdenia žalobcu, že dotknutá smernica nebola do právneho poriadku Slovenskej republiky transformovaná správne. Žalovaný uvádzal, že úprava v zákone o HaZZ neodporuje dotknutej smernici s tým, že táto bola implementovaná a je zohľadnená aj v zákone o HaZZ.
Rovnako ani s touto námietkou sa súd nestotožnil. Žalovaný uvádzal, že pri nariadenej služobnej povinnosti ide o služobnú pohotovosť v mieste vykonávania štátnej služby mimo rozvrhnutia služobného času, čo je vyjadrené aj vo výške peňažnej náhrady za čas takejto služobnej pohotovosti. Je teda nesporné, že ide o výkon štátnej služby v rámci služobného času. Žalovaný aj uvádzal, že počas služobnej pohotovosti je pracovník povinný byť v zariadení zamestnávateľa alebo mimo neho, pričom má byť pripravený na výkon práce na požiadanie zamestnávateľa. Pokiaľ nie je zásah žalobca môže odpočívať alebo sa venovať inej činnosti, nežiada sa od neho výkon práce v danom čase. V zmysle platnej legislatívy pri takto nariadenej služobnej pohotovosti je v mieste vykonávania štátnej služby určený, alebo vymedzený priestor na odpočinok, čiže zamestnávateľ si je vedomý a dokonca vytvára podmienky na oddych (spánok) zamestnanca, t. j. žalobcu. V čase služobnej pohotovosti sa od žalobcu nevyžaduje aktívna činnosť. Napriek tomu zamestnávateľ žalobcovi vypláca dohodnutú odmenu za takto strávený čas, nielen za vykonávanú prácu, ale aj za neaktívnu časť práce. Tým kompenzuje to, že v prípade potreby bude žalobca k dispozícii. Ak by aj súd napriek uvedeným skutočnostiam dospel k záveru, že služobná pohotovosť je pracovným časom a má sa zarátavať do pracovného fondu, samé o sebe to ešte nie je dôvodom podľa žalovaného na priznanie nároku na náhradu škody. Na prvý pohľad sa javí, že vnútroštátna právna úprava zákona o HaZZ má byť v súlade s právom Únie, nakoľko podľa prílohy č. 4. bod 6. zákona o HaZZ do jeho znenia bola Smernica prebratá. Aj podľa ustanovenia § 193 zákona sa na služobný pomer príslušníkov použijú primerane okrem iného aj

ustanovenia § 85 Zákonníka práce. Zákonník práce však explicitne v ustanovení § 96 ods. 2 uvádza, že čas, počas ktorého sa zamestnanec zdržiava na pracovisku a je pripravený na výkon práce, ale prácu nevykonáva, je neaktívna časť pracovnej pohotovosti, ktorá sa považuje za pracovný čas. Ustanovenie § 96 ZP však na pomery zákona o HaZZ nie je použiteľný. Z ustanovení zákona o HaZZ nevyplýva, že by služobná pohotovosť hasičov v mieste výkonu služby bola považovaná za súčasť ich služobného času. Z výpovede žalobcu, ako aj zo stanoviska žalovaného vyplynulo, že čas služobnej pohotovosti, pokiaľ nedochádza k služobným výjazdom, sa do služobného času nezapočítava. Práve v tom spočíva rozpor s právom Európskej únie, ktorý namietal žalobca. Zákon o HaZZ v zmysle jeho § 12 ods. 6 umožňuje aplikovať zákonník práce na právne vzťahy príslušníkov zboru pri vykonávaní štátnej služby, len ak to výslovne ustanovuje zákona, pričom v § 193 Zákona o HaZZ nie je odkaz na ustanovenie § 96 ods. 2 Zákonníka práce. Žalovaný pritom argumentoval, že nemožno výkon neaktívnej služobnej pohotovosti započítavať do odpracovaného služobného času. Zákon o HaZZ definuje služobný čas ako čas, v ktorom príslušník vykonáva štátnu službu a je k dispozícii služobnému úradu. Zároveň zákon obsahuje legálnu definíciu pojmu výkon štátnej služby ako výkon oprávnení a povinností vyplývajúcich zo služobného pomeru, činnosť vykonávaná na rozkaz alebo na pokyn nadriadeného a činnosť, ktorá je predmetom služobnej cesty. Zároveň definuje úkony v priamej súvislosti s výkonom štátnej služby ako úkony potrebné na výkon štátnej služby a úkony počas štátnej služby obvyklé alebo potrebné pred začiatkom štátnej služby alebo po jej skončení. Služobnú pohotovosť zákon explicitne nezaraďuje do výkonu štátnej služby, práve naopak z ustanovenia § 86 Zákona o HaZZ pri nerovnomernom rozvrhnutí služobného času vyplýva, že zákon rozlišuje medzi dĺžkou vykonávania štátnej služby a na ňu bezprostredne nadväzujúcou určenou služobnou pohotovosťou v mieste vykonávania štátnej služby. Uvedené rozlíšenie je celkom zjavné z ohodnotenia výkonu štátnej služby a výkonu služobnej pohotovosti, keď za výkon služobnej pohotovosti patrí mimo služobného príjmu osobitný mzdový nárok vo forme peňažnej náhrady za služobnú pohotovosť v štátnej službe, ktorá sa určuje ako percento z časti služobného príjmu. Rovnako z ustanovenia § 122 ods. 3 Zákona o HaZZ vyplýva rozlíšenie, ak počas trvania služobnej pohotovosti dôjde k vykonaniu štátnej služby („výjazd“), až takéto vykonávanie je štátnou službou. Podľa článku 2, ods. 1 a ods. 2 Smernice pracovný čas je akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosti. Čas odpočinku je potom akýkoľvek pracovný čas, ktorý nie je pracovným časom. Súdny dvor opakovane konštatoval v rámci rozhodnutí, že pojem pracovný čas uvedený v Smernici je autonómnym pojmom práva EÚ, ktorý treba definovať podľa objektívnych vlastností s odkazom na systém a účel Smernice, ktorým je zlepšenie životných a pracovných podmienok pracovníkov. V rámci rozhodovacej praxe súdneho dvora bolo zdôraznené, že členské štátny sa nemôžu, pokiaľ ide o určité kategórie hasičov prijatých do verejných hasičských služieb, odchýliť od súboru povinností vyplývajúcich z ustanovení smernice, vrátane pojmov - pracovný čas a čas odpočinku (rozsudok vo veci Q. Ville de Nivelles). Smernica neumožňuje ani to, aby členské štáty ponechali v platnosti, alebo prijali inú definíciu pojmu pracovný čas, ako je definícia uvedená v Smernici. V súvislosti s týmito závermi sa žiada dodať, že proti žalovanému sú už dlhšiu dobu vedené stovky obdobných sporov, v rámci ktorých žalovaný používa obdobnú obranu a nepredložil žiadne rozhodnutie, v ktorom by bolo súdmi SR konštatované správne prevzatie Smernice do právneho poriadku SR, konkrétne do znenia zákone o HaZZ.

17. Na základe vyššie uvedeného je potom potrebné vyvodiť záver, že vnútroštátna právna úprava umožňuje zamestnávateľovi nezapočítať neaktívnu časť služobnej pohotovosti do služobného času a rozvrhnúť žalobcovi - príslušníkovi HaZZ služobný čas tak, že tento presiahne maximálnu hranicu stanovenú článkom 6, písm. b/ smernice. V tejto súvislosti súd konštatuje, že Slovenská republika ako členský štát EÚ v súlade s potrebou chrániť bezpečnosť a zdravie pracovníkov v tomto prípade príslušníkov HaZZ neprijala doposiaľ opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie požiadavky, aby bol služobný čas príslušníkov HaZZ definovaný v súlade s pojmom pracovný čas podľa článku 2 smernice a nebola prekročená maximálna hranica priemerného týždenného pracovného času stanovená článkom 6, písm. b/ smernice. Argumentácia žalovaného v tom smere, že počas celej dĺžky trvania služobnej pohotovosti nemusí byť žalobca bdelý a aktívny a že má k dispozícii miesto na oddych a teda v prípade ak nie je nariadený služobný zásah, môže odpočívať alebo sa venovať inej činnosti, je v tejto súvislosti bez právneho významu, nakoľko žalobca počas povinností musí byť v budove hasičskej stanice, túto nemôže opustiť, musí byť ustrojený a pripravený do jednej minúty od ohlásenia vykonať výjazd. Týmto zamestnanec plní pokyny zamestnávateľa. Skutočnosť, že zamestnávateľom počas tejto doby nie sú určené žiadne iné činnosti nemôže byť na ťarchu zamestnanca.

18. Súd vo veci skúmal, či je daný základ nároku žalobcu na náhradu škody v dôsledku porušenia jeho práv plynúcich z článku 2 a 6 písm. b) Smernice. Súdny dvor judikoval vo viacerých prípadoch, že poškodení jednotlivci majú právo na náhradu škody, keď sú splnené tri podmienky: 1./ cieľom porušenej právnej normy Únie je priznať jednotlivcom práva a porušenie je dostatočne závažné; 2./ existencia škody a 3./ priama príčinná súvislosť medzi porušením a škodou spôsobenou poškodeným jednotlivcom. Posúdenie, či tieto podmienky boli naplnené je na rozhodnutí toho ktorého vnútroštátneho súdu.

19. Pokiaľ ide o prvú podmienku, súd konštatuje, že v prejednávanej veci je splnená, nakoľko čl. 2 a čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES predstavuje pravidlo sociálneho práva Únie s osobitným významom, z ktorého má mať prospech každý pracovník, keďže je minimálnou požiadavkou určenou na zaistenie bezpečnosti a ochrany jeho zdravia, ktoré ukladá členským štátom stanoviť 48-hodinovú hranicu pre priemerný týždenný pracovný čas, táto hranica zahŕňa aj nadčasy, ako aj pracovnú pohotovosť a od ktorej sa nemožno v žiadnom prípade odchýliť, pokiaľ ide o také činnosti, ako je činnosť hasičov, o ktorú ide vo veci samej. Súčasne podľa judikatúry Súdneho dvora ide o dostatočne závažné porušenie práva únie - v každom prípade je porušenie práva Únie dostatočne závažné, pokiaľ je v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora v danej oblasti (uvádzaná vyššie).

20. Čo sa týka druhej podmienky (existencia škody) a tretej podmienky (príčinná súvislosť), táto úzko súvisí s posúdením nároku, ktorý si žalobca z titulu porušenia unijného práva uplatnil. Súdny dvor ustálil, že náhrada škody spôsobenej jednotlivcom porušením komunitárneho práva zo strany členského štátu musí byť adekvátna spôsobenej škode. Keďže v tejto oblasti neexistuje komunitárna právna úprava, kritériá na určenie rozsahu odškodnenia vyplývajú z vnútroštátneho právneho poriadku, pričom však tieto kritériá nemôžu byť menej priaznivé ako tie, ktoré sa uplatňujú v prípade porušenia vnútroštátneho práva, a rovnako tieto kritériá nesmú mať taký charakter, že spôsobia praktickú nemožnosť dosiahnutia odškodnenia, prípadne ho neprimerane sťažia. V neposlednom rade náhrada škody spôsobenej jednotlivcom porušením práva Únie musí byť primeraná vzniknutej škode, aby mohla zabezpečiť skutočnú ochranu jeho práv. Je potom na vnútroštátnom práve členských štátov, aby pri dodržaní zásady rovnocennosti a efektivity určili, či sa náhrada škody musí poskytnúť vo forme udelenia dodatočného náhradného voľna, alebo vo forme finančného odškodnenia a aby definovali pravidlá týkajúce sa spôsobu výpočtu tejto náhrady. Slovenská právna úprava neobsahuje pravidlá na odškodňovanie jednotlivcov pri porušovaní komunitárneho práva. V posudzovanej veci dospel súd k záveru, že je potrebné stotožniť sa s argumentáciou žalobcu, že nerešpektovaním Smernice mu vznikla nemajetková ujma, ktorú je možné analogicky (pozn. súdu - § 853 Obč. Z.) posudzovať podľa zásad upravených v § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, vzťahujúcich sa na právo na ochranu osobnosti. Podľa článku 36 ods. 1 písm. c), d) a e) Ústavy SR majú mať zamestnanci (teda aj žalobca) právo na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky a zákon (v danom prípade ZoHaZZ) im má zabezpečiť ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci, najvyššiu prípustnú dĺžku pracovného času a primeraný odpočinok po práci (obdobne v zmysle čl. 40 Ústavy SR má každý právo na ochranu zdravia). V oblasti pracovnoprávnej je právo na ochranu zdravia zabezpečované predovšetkým zavádzaním takých opatrení, ako je organizácia pracovného času a odpočinku. Každý má pritom právo na odpočinok a zotavenie vrátane rozumného vymedzenia pracovného času a pravidelne platenej dovolenky tak, ako to je zakotvené aj v článku 24 Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Samotná Smernica 2003/88/ES, ako aj Smernica 89/391/EHS vychádzali z faktu, že ešte je stále príliš vysoký výskyt pracovných úrazov a chorôb z povolania a preto sa musia bezodkladne zaviesť, resp. zlepšiť preventívne opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov a tento cieľ sa nemá podriaďovať ekonomickým úvahám. Všetci pracovníci majú mať primeranú dobu odpočinku a všetkým pracovníkom spoločenstva sa musí poskytnúť minimálny denný, týždenný a ročný čas odpočinku a primerané prestávky v práci. Na základe uvedeného je potom potrebné zaviesť maximálnu hranicu týždenného času. Na základe dokladov predložených žalobcom vyplynulo, že pri určovaní ev. nariadení pracovnej pohotovosti spolu s určeným služobným časom došlo k prekračovaniu maximálneho limitu 48-hodín priemerného pracovného týždňa u žalobcu v rozhodnom období od októbra 2020 do júna 2023. Súd vzhľadom na uvedené potom konštatuje, že žalobcovi v príčinnej súvislosti nerešpektovania čl. 2 a 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES vznikla nemajetková ujma, nakoľko došlo (dlhodobo) k porušovaniu jeho základných osobnostných práv - práva na ochranu zdravia, práva na ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci, práva na najvyššiu prípustnú dĺžku pracovného času, práva na primeraný odpočinok po práci, ako aj práva na vedenie súkromného rodinného života. V zmysle § 13 Občianskeho zákonníka môže poškodená osoba požadovať popri morálnej satisfakcii aj peňažnú satisfakciu a to tam, kde by sa satisfakcia morálna nejavila ako postačujúca. V prejednávanej veci, ktorá vychádza z tej skutočnosti, že SR neprijala takú vnútroštátnu

úpravu pri služobnom pomere hasičov, aby boli transformované dotknuté ustanovenia smernice do vnútroštátneho poriadku, je potrebné dospieť k záveru, že žaloba na upustenie od neoprávneného zásahu, ako aj žaloba na odstránenie trvajúcich následkov nie je na mieste, vzhľadom na subjekt zodpovednosti za neoprávnený zásah (štát) a vzhľadom na dĺžku trvania neoprávnených zásahov zo strany žalovaného do práv žalobcu. Rovnako tak neprichádza do úvahy ani morálna satisfakcia, ktorou sa podľa súdnej praxe rozumie predovšetkým ospravedlnenie. Tieto prostriedky nápravy za uvedených okolností strácajú svoju účinnosť a funkčnosť a v takom prípade súdna prax nevylučuje možnosť bez ďalšieho uplatniť finančné zadosťučinenie. Samotné ustanovenie § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka uvádza pritom možnosti domáhať sa peňažného zadosťučinenia len príkladmo a podmienky pre vznik tohto práva sú splnené vo všetkých prípadoch neoprávnených zásahov obdobnej závažnosti, kedy bude len morálne zadosťučinenie nepostačujúce. V danej veci je tiež podstatnou tá skutočnosť, že právo žalobcu na primeraný odpočinok po vykonanej práci je permanentne - niekoľko rokov porušovaný, pričom povaha výkonu práce žalobcu je veľmi psychicky ako aj fyzicky náročná, neraz si vyžaduje aj nasadenie vlastného života a preto je nesmierne dôležité, aby žalobca mal možnosť si po vykonanej práci si aj primerane odpočinúť, venovať sa svojim záľubám, rodine a iným aktivitám.

21. Na základe skutočností vyššie uvedených dospel súd k záveru, že základ nároku žalobcu je tak daný. V dôsledku nerešpektovania čl. 2 ods. 1 a 2 a čl. 6 písm. b Smernice 2003/88/ES pri rozvrhovaní pracovného času prišiel žalobca o veľký počet hodín voľného času, ktoré by inak venoval rozvíjaniu osobných, rodinných a priateľských vzťahov, ako aj fyzickej a psychickej relaxácii, čím došlo k zásahu do jeho osobnostných práv (práva na ochranu zdravia, práva na ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci, práva na najvyššiu prípustnú dĺžku pracovného času, práva na primeraný odpočinok po práci a práva na vedenie súkromného rodinného života), za čo mu nepochybne patrí nárok na primerané odškodnenie. Samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením a práve peňažná náhrada sa javí ako spôsobilá forma odškodnenia takejto vzniknutej ujmy.

22. Žalovaný v priebehu konania namietal výšku uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú považoval za neprimeranú. Pri posudzovaní nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy je súd viazaný len v tom smere, že má posúdiť primeranosť uplatňovanej výšky, ktorú v dôsledku nesprávnej implementácii normy európskej únie žalobca utrpel. Pre stanovenie výšky nie sú smerodajné výpočty vychádzajúce z výšky mzdy, resp. doplatenie peňažnej náhrady. Súd konštatuje, že nemajetková ujma nevznikla tým, že pracovná pohotovosť je ohodnotená nižšie ako výkon v rámci pracovného času, ale tým, že v dôsledku vnútroštátnej úpravy musel reálne fyzicky odpracovať viac ako bol povinný. Spôsob určenia, resp. posudzovania výšky je na úvahe súdu. Súd pri takomto rozhodovaní hodnotí jednotlivé okolnosti, ako aj celkovú povahu konkrétneho prípadu.

23. K žalovaným vznesenej námietke premlčania súd uvádza, že je nesporné, že žalobca si podanou žalobou uplatnil nárok na náhradu škody za obdobie od júla 2020 do júna 2023 vrátane. Ako už súd konštatoval, slovenský právny poriadok neobsahuje pravidlá na odškodnenie jednotlivcov pri porušení komunitárneho práva. Nerešpektovaním Smernice 2003/88/ES vznikla žalobcovi ujma, ktorú súd analogicky posúdil podľa ustanovení § 11 až 13 Občianskeho zákonníka, vzťahujúcich sa na ochranu osobnosti. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je právo majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Začiatok plynutia premlčacej doby pri náhrade za nemateriálnu ujmu je viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby (pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2Cdo/194/2011 zo dňa 27. 11. 2012).

24. Z dochádzkového systému vyplýva, že každý mesiac bol určený plán, koľko mal žalobca odpracovať, ďalej koľko odpracoval s rozdelením tohto údaju na odpracovanú službu a pohotovosť, koľko nadčasov odpracoval (za nadčas sa považuje aj výkon služby počas pohotovosti, a či čerpal dovolenku, bol práceneschopný, príp. nebol v práci z iných dôvodov vyznačených určitou skratkou).

25. Všeobecná trojročná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz; tým je objektívne vymedzený začiatok plynutia premlčacej lehoty od slova „mohlo“ a nie od slova „mohol“; tento okamih je daný objektívne a nezávisle na subjektívnej okolnosti, teda či oprávnený subjekt vedel alebo nevedel o svojom práve. Žalobca v podstate argumentoval, že svoj nárok uplatnil v trojročnej premlčacej dobe počítanej podľa 6 mesačného referenčného obdobia, a preto uplatnil nárok od júla

2020. Na základe uvedeného neobstojí argumentácia žalobcu, že nárok nie je čiastočne premlčaný, nakoľko ide o referenčné obdobie, v ktorom je stanovený časový úsek, v rámci ktorého dochádza k spriemerovanou odpracovaných hodín na účely zistenia, či došlo alebo nedošlo k prekročeniu max. prípustného pracovného času. Smernica a ani zákon ZoHaZZ nestanovuje, že referenčné obdobie sa počíta od 01.- 06, 07.-12, preto tvrdenie žalobcu, že nárok nie je čiastočné premlčaný nepovažoval za dôvodný. Navyše predmetom konania nie je mzdový nárok žalobcu, preto uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nemá žiadny súvis so mzdou žalobcu a jej splatnosťou. Počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby v prípade náhrady nemajetkovej ujmy je v tomto prípade viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do práva žalobcu na zachovanie priemerného pracovného (služobného) času podľa článku 6 písm. b) smernice 2003/88/ ES. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy k takémuto zásahu došlo. Či došlo k prekročeniu priemerného pracovného (služobného) času podľa článku 6 písm. b) smernice 2003/88/ES možno spravidla zistiť v priebehu, resp. najneskôr po dovŕšení príslušného mesiaca. S poukazom na dátum podania žaloby 24.10.2023 súd považoval za premlčaný nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku zásahov do jeho osobnostných práv, ku ktorým došlo pred 24.10.2020, keďže právo majetkovej povahy sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Začiatok plynutia premlčacej doby pri náhrade za nemateriálnu ujmu je viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby. Námietka premlčania uplatneného nároku vznesená žalovaným bola v tomto rozsahu dôvodná.

26. Nakoľko žalovaný (okrem základu nároku) namietal aj výšku nároku žalobcu, súd sa - aj s poukazom na vyššie uvedenú súdnu prax najvyšších súdnych autorít SR - musel pri vykonaní dokazovania zaoberať primeranosťou požadovanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Primeranosť výšky nároku žalobca vyvodzoval aj z toho, že sa služobná pohotovosť žalobcovi ako hasičovi nezapočítava do služobného (pracovného) času a teda odslúžená služobná pohotovosť nie je vykazovaná ako odpracovaný čas. V danom prípade išlo o jednotlivé dielčie nároky žalobcu na náhradu škody vo forme nemajetkovej ujmy, ktoré vznikajú postupne a osobitne za každý jednotlivý mesiac, v ktorom boli jeho práva porušované, a to vždy ku dňu splatnosti mzdy za daný mesiac. Ak by sa malo vychádzať zo žalovaným deklarovaného výpočtu, v ktorom bez ďalšieho odpočítava od služobného času nároky na zákonom priznané dovolenky, dodatkové dovolenky a voľno za štátnu službu, potom by to nevyhnutne znamenalo len to, že žiaden z príslušníkov HaZZ by nikdy nečerpal tieto zákonné nároky, pretože tieto nároky na dovolenku a pod. by boli automaticky odpočítavané od služobného času, čo je v zjavnom rozpore nielen s účelom a cieľom predmetnej Smernice, ale aj v rozpore s § 97 ods. 1 ZoHaZZ, ktorý za čas vykonávania štátnej služby považuje aj čerpanie dovolenky, plateného služobného voľna, náhradného voľna za štátnu službu nadčas a vo sviatok, ale aj neprítomnosť príslušníka v štátnej službe z dôvodu dočasnej práceneschopnosti z dôvodu choroby alebo úrazu. Napriek tomu, že žalovaný sa vo svojej duplike pomerne rozsiahlo zaoberá referenčnými obdobiami a nerovnomerne rozvrhnutým pracovným časom, vôbec nereaguje na tú podstatnú skutočnosť, že aj počas referenčného obdobia sú štáty povinné garantovať neprekročenie 48 hodinového týždenného pracovného času. Pri rozvrhnutí pracovného času, a to aj v prípade nerovnomerného rozvrhnutia pracovného času v stanovenom referenčnom období, žalovaný nemôže predpokladať a počítať s čerpaním dovolenky, či s pracovnou neschopnosťou príslušníka, ale tento pracovný čas rozvrhuje tak, aby boli jednotlivé zmeny a služobný čas príslušníka rozvrhnuté v súlade s podmienkami ustanovenými zákonom (pri dodržaní prestávok na odpočinok a dodržania časového odstupu medzi dvomi zmenami), čo znamená, že celkový plánovaný pracovný čas príslušníka v stanovenom období nemôže prekročiť v priemere 40 hodín v zmysle ZoHaZZ, resp. maximálne 48 hodín týždenne vrátane nadčasov podľa Smernice (ak by tieto predpisy mali byť dodržané). S poukazom na uvedené skutkové a právne dôvody považuje súd za nepochybné, že žalovaným uvádzaný „výpočet“ údajného priemerného týždenného pracovného času hasiča je absolútne nereálny a zavádzajúci.

27. Námietka žalovaného v priebehu konania bola smerovaná aj na povinnosť žalobcu upozorniť nadriadeného na jeho porušovanie práv a na to, že mu vzniká v dôsledku porušovania jeho práva ujma. V tejto súvislosti súd opätovne poukazuje na rozhodnutia súdneho dvora, predovšetkým na rozsudok vo veci Günter Fuß zo dňa 25.11.2010. Jedná sa o rozhodnutie týkajúce sa pracovníka, ktorý bol ako hasič zamestnaný v rámci zásahovej služby spadajúcej do verejného sektora a jeho rozpis služieb (pracovných zmien) stanovoval priemerne 54 hodín týždenne a zahŕňal 24 hodinové zmeny, pričom každá takáto 24 hodinová zmena, v rámci ktorej musel byť hasič prítomný na pracovisku, pozostávala z aktívnej služby a pohotovostnej služby, ktorá mohla byť prerušená zásahovou činnosťou. Išlo o

skutkovo a právne identickú vec aká bola predmetom tohto sporu. V prípade porušenia ustanovenia práva únie s priamym účinkom zo strany zamestnávateľa vo verejnom sektore, vyžadovanie splnenia podmienky, aby dotknutý pracovníci najprv požadovali svojho zamestnávateľa o skončenie porušovania práva únie na účely získania náhrady škody vzniknutej v dôsledku toho porušenia, by malo za následok, že orgánom dotknutého členského štátu by sa umožnilo, aby bola povinnosť dbať o dodržiavanie takýchto noriem systematicky prenášaná na jednotlivca, čím sa týmto orgánom môže umožniť, aby boli v prípade nepodania takejto žiadosti vyňatí z ich dodržiavania. Vyžadovanie tejto podmienky by znamenalo spochybnenie práva na náhradu škody, ktoré má základ v právnom poriadku európskej únie a povinnosti členských štátov zabezpečiť jeho dodržiavanie bez toho, aby ju mohli preniesť na jednotlivcov. Navyše je nesporné, že Slovenská republika bola stranou vo viacerých sporoch, kde si práve príslušníci HaZZ uplatňovali nárok na náhradu škody titulom nemajetkovej ujmy z dôvodu neimplementácie smernice do zákona o HaZZ, kde do dnešného dňa nebola vykonaná náprava. Preto táto námietka neobstojí. Považuje súd za nelogické, aby žalobca mal upozorniť svojho zamestnávateľa, že prekračuje limit pohotovosti, kde zamestnávateľ je ten, ktorý má dodržiavať stanovený limit svojich zamestnancov. Taktiež článok 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES nevyžaduje, aby dotknutí pracovníci požiadali svojho zamestnávateľa o dodržanie minimálnych požiadaviek upravených týmto ustanovením, a preto za týchto podmienok nemožno považovať za primerané od žalobcu, ktorému vznikla škoda z dôvodu, že boli porušené jeho práva, aby na účely uplatnenia nároku na získanie nemajetkovej ujmy najprv vyvíjal iniciatívu vo vzťahu k svojmu zamestnávateľovi.

28. Z predložených výplatných pások a z tabuľky žalobcu vyplýva, že referenčnom období október 2020 do marca 2021 odpracoval 1390,69 hodín v 24,858 týždňoch, čo predstavuje 174 dní, žalobca odpracoval 55,95 hodín týždenne, referenčnom období od 04/2021 do 09/2021, počas ktorého žalobca skutočne odpracoval 1432,50 hodín v 25,572 týždňoch, čo predstavuje 179 dní, žalobca odpracoval 56,018 hodín týždenne, referenčnom období od 10/2021 do 03/2022, počas ktorého žalobca skutočne odpracoval 1281,98 hodín v 25,286 týždňoch, čo predstavuje 177 dní, žalobca odpracoval 50,70 hodín týždenne, referenčnom období od 04/2022 do 09/2022, počas ktorého žalobca skutočne odpracoval 1366 hodín v 25 týždňoch, čo predstavuje 175 dní, žalobca odpracoval 54,64 hodín týždenne, referenčnom období od 10/2022 do 03/2023, počas ktorého žalobca skutočne odpracoval 1349,57 hodín v 24,5 týždňoch, čo predstavuje 172 dní, žalobca odpracoval 55,08 hodín týždenne, referenčnom období od 04/2023 do 06/2023, počas ktorého žalobca skutočne odpracoval 929,50 hodín v 12,286 týždňoch, čo predstavuje 86 dní, žalobca odpracoval 75,65 hodín týždenne.

29. Vychádzajúc z výpovede žalobcu, z rozpisu jeho pracovnej pohotovosti, z evidencie dochádzky za žalované obdobie možno konštatovať, že pri určení pracovnej pohotovosti spolu s určeným služobným časom dochádzalo k prekročovaniu maximálneho limitu 48 hodín priemerného pracovného týždňa u žalobcu v rozhodnom období. V dôsledku nerešpektovania Smernice 2003/88/ES pri rozvrhovaní pracovného času tak žalobca prišiel o veľký počet hodín voľného času, ktorý by inak mohol venovať svojej manželke, rozvíjaniu osobných, rodinných, priateľských aktivít, fyzickej, psychickej relaxácii a odpočinku. Žalobca počas vykonávania služobnej pohotovosti musí byť fyzicky prítomný na mieste určenom zamestnávateľom, je teda oddelený od svojho vlastného sociálneho, súkromného prostredia, rodinných a spoločenských väzieb a jeho možnosť organizovať si svoj súkromný čas a program, venovať sa svojim vlastným potrebám je z týchto dôvodov fakticky vylúčená. Bez ohľadu na to, že nemusí byť aktívny počas celej dĺžky trvania služobnej pohotovosti a že má vytvorené podmienky aj na oddych, resp. spánok, musí byť plne k dispozícii a pripravený okamžite plniť svoje povinnosti. Kde súd má za to, že nemožno porovnávať pracovný priestor, kde má žalobca zabezpečenú oddychovú miestnosť s domácim prostredím.

30. Vzhľadom na špecifickosť zásahu do osobnosti žalobcu v dôsledku porušenia práva Únie a trvanie zásahu nie je dobre možné porovnanie s inými obdobnými prípadmi zásahov ako to namietal žalovaný (v prípade zásahov do osobnosti usmrtením člena rodiny ide o rozdielne skutkové okolnosti). Žalobcom uplatnená náhrada nemajetkovej ujmy navyše ani neprevyšuje náhrady priznané v prípadoch zásahov do osobnosti neoprávnenou kritikou, resp. usmrtením člena rodiny alebo obetiam trestných činov.

31. Podľa Uznesenia Najvyššieho súdu SR z 30. apríla 2008, sp.zn. 5 Cdo 126/2007, súd pri úvahách o tom, či je namieste priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch prihliada aj na iné kritéria, ako sú kritéria uvedené v § 13 ods. 2 Obč. Z. Priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch zákon ponecháva na

voľnej úvahe súdu - ten však musí hodnotiť tak jednotlivé okolnosti, ako aj celkovú povahu konkrétneho prípadu. Určiť konkrétne pravidlá hodnotenia je takmer nemožné vzhľadom na rozdielnosť toho - ktorého konkrétneho prípadu a vzhľadom na povahu osobnostného práva, ochrany ktorého sa fyzická osoba domáha.

32. Vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania, z ktorého vyplynulo, že žalobca je v stálej štátnej službe v hodnosti práporčík, vo funkcii hasič - záchranár, v rámci Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru F., na Hasičskej stanici v F., pričom do funkcie bol vymenovaný dňa 01.05.2014, je ženatý, bezdetný. Žalobca vo výpovedi uviedol, že popri práci má menej času na manželku, kde uviedol, že potrebuje viacej času na oddych, regeneráciu, nakoľko práca je psychicky a fyzicky náročná. Súd ma objektívne za preukázané, že žalobca sa nemôže venovať manželke, rodine v rozsahu v akom by chcel. Má nedostatok času na oddych, hoci relax je vzhľadom na rizikovosť jeho práce nesmierne potrebný. U žalobcu je nárok na odpočinok permanentne niekoľko rokov porušovaný, napriek tomu, že plní v spoločnosti veľmi zodpovedné úlohy, ktoré neraz vyžadujú aj nasadenie vlastného života. Súd mal za preukázané, že žalobca vykonáva náročnú prácu nad čas povolený právom únie, ktorá vyžaduje aby bol nepretržite dostupný a plne k dispozícii svojmu zamestnávateľovi, a tým dochádza k zásahu do jeho práva na súkromie, ktorého súčasťou je aj právo na rodinný život, teda právo utvárať, udržiavať a rozvíjať vzťahy medzi členmi rodiny.

33. Súd poukazuje, že práca žalobcu ako hasiča je nielen náročná a riziková, ale aj veľmi dôležitá, nakoľko v súčasnosti okrem požiarov zasahujú hasiči aj pri dopravných nehodách, hromadných haváriách, množstve rôznych technických zásahov a rôznych záchranných prácach atď. O to viac sa javí potreba, aby žalobca ako hasič mal dostatok času na odpočinok, regeneráciu, čo je hlavným cieľom smernice. Preto v danom prípade je podľa súdu prvej inštancie namieste žalobcom požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorej zmyslom je zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu, ku ktorému zo strany žalovaného nepochybne dochádza tak, aby bola chránená jeho osobnosť aj vo sfére práva na súkromie a rodinný život, pričom súd prvej inštancie považoval za primerané, aby náhrada zohľadňovala strednú mieru závažnosti tohto zásahu, nakoľko vykonaným dokazovaním zistil, že žalobca v súčasnosti netrpí žiadnym vážnym ochorením v dôsledku porušenia jeho práva zo strany žalovaného a taktiež jeho súkromný a osobný život nebol negovaný zo strany žalovaného v značnej miere. Preto za účelom kompenzácie vyššie uvedených nepriaznivých následkov neoprávneného zásahu za daných okolností považoval za primeranú peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2500 Eur, v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

34. Pokiaľ ide o návrh na vykonanie dokazovania výsluchom svedka F.. G.. T. S., súd považoval takto navrhnuté dokazovanie za nadbytočné, nakoľko vzhľadom na ustálený skutkový stav, ani vykonanie dokazovania v navrhnutom rozsahu by nebolo spôsobilé ovplyvniť rozhodnutie súdu.

35. Podľa§ 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

36. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

37. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 C.s.p, tak, že svedčí plne úspešnému žalobcovi v rozsahu 100 %, (zo súdom priznanej sumy 2.500,- eur), pretože stanovenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy záviselo od úvahy súdu. Žalobcu nemožno zaťažiť procesnou zodpovednosťou za (ne)predvídanie výsledku na základe úvahy súdu. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Pezinok, písomne, dvojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č . 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok).